

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა
უმადლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საერთაშორისო სამართალი, მაგისტრატურა

ა(ა)იპ - ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი

შეფასების თარიღი: 02.12.2020 წ.

დასკვნის წარდგენის თარიღი: 08.02.2021 წ.

თბილისი

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ¹

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიითითებით	ა (ა)იპ - ჯიპა - საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	204429341
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	საერთაშორისო სამართალი (ინგლისურენოვანი)
უმაღლესი განათლების საფეხური	მაგისტრატურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია ²	საერთაშორისო სამართლის მაგისტრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	საერთაშორისო სამართალი, 0421
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მიითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო- სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	-
სწავლების ენა	ინგლისური
ECTS კრედიტების რაოდენობა	120
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მიითითებით (ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებული 27.11.2012 გადაწყვეტილება № 716

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლევან ჯაყელი, სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ირინე ქურდაძე, ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია,	ნინო ლიპარტია, სს არდი, საქართველო

¹ ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მიითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებ(ებ)ისათვის

² უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

ქვეყანა)	
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ილია წიკლაური, ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამელი დასკვნა

▪ ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ა(ა)იპ - ჯიპა - საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში (შემდგომში - ჯიპა) საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა აკრედიტებულ რეჟიმში ხორციელდება 2006 წლიდან. რეაკრედიტაციისათვის წარმოდგენილი სამართლის სამაგისტრო პროგრამა აკრედიტებულ იქნა 2012 წლის 27 ნოემბერს (აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება №716) 5 წლის ვადით. აღნიშნული ვადა საქართველოს მთავრობის დადგენილებით რამდენიმეჯერ გახანგრძლივდა და აკრედიტაციის მოპოვების საბოლოო ვადად განისაზღვრა 2021 წლის 15 მარტი.

საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ეფუძნება საქართველოს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს, სწავლის სფეროების კალსიფიკატორის და სამართლის დარგობრივი მახასიათებლების ძირითად მოთხოვნებს.

საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა აღწერს და განსაზღვრავს პროგრამის სახელწოდებას, უმაღლესი განათლების საფეხურს, მისანიჭებელ კვალიფიკაციას, კრედიტების რაოდენობას (120 კრედიტი), პროგრამის მიზნებსა და სწავლის შედეგებს, სწავლება-სწავლის მეთოდებს, სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემას, დასაქმების სფეროებს, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას, პროგრამის ადამიანურ რესურსს და პროგრამის სტრუქტურას. პროგრამის სტრუქტურა წარმოდგენილია ორი ძირითადი ნაწილისაგან სავალდებულო და არჩევითი საგნების ერთობლიობისგან. პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 23 სასწავლო კურსს რომელთაგანაც პირველ და მეორე სემესტრში 10 სავალდებულო საგანია (61 კრედიტი), ხოლო მესამე სემესტრში 13 არჩევითი საგანი (77 კრედიტი, რომელთაგანაც სტუდენტმა უნდა დააგროვოს მისთვის საჭირო კრედიტთა რაოდენობა 120 კრედიტი). გარდა პროგრამით გათვალისწინებული საგნებისა, დაინტერესებულ სტუდენტებს ეძლევათ შესაძლებლობა არჩევით კომპონენტად მიიღონ მონაწილეობა საერთაშორისო იმიტირებულ პროცესებში (ვილემ ს. ვისის სახელობის საერთაშორისო კომერციული არბიტრაჟის იმიტირებული პროცესი, ფილიპ ჯესაპის სახელობის საერთაშორისო სამართლის იმიტირებული პროცესი) - კრედიტების ჯამი 18 ECTS კრედიტი. პროგრამა მოიცავს სავალდებულო სასწავლო პრაქტიკას, რომელიც განსაზღვრულია 15 ECST კრედიტით. პროგრამის დასკვნით სემესტრში სტუდენტი ამზადებს და იცავს სადიპლომო ნაშრომს, რომელიც პროგრამის სავალდებულო კომპონენტია და მოიცავს 30 კრედიტს.

კვალიფიკაციის მოსაპოვებლად განსაზღვრულია 120 კრედიტი.

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ექსპერტთა მუშაობა ჯიპა-ს საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის შესაფასებლად განხორციელდა სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 2020 წლის 10 ნოემბრის (MES 8 20 0001084378) „აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შექმნისა და ა(ა)იპ ჯიპა - საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის

„საერთაშორისო სამართლის“ (ინგლისურენოვანი) სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასების შესახებ“ ბრძანების შესაბამისად დისტანციურად 2020 წლის 02 დეკემბერს. შეფასება განხორციელდა ერთი დღის განმავლობაში, წინასწარ შეთანხმებული დღის წესრიგის მიხედვით. შესრულდა ყველა დაგეგმილი აქტივობა. დაწესებულებამ უზრუნველყო აკრედიტაციის ჯგუფის მუშაობისთვის ყველა საჭირო ან მოთხოვნილი პირობის შესრულება.

შეფასების მიმდინარეობისას გაუთვალისწინებელ ან ხელისშემშლელ ფაქტებს/ექსცესებს აღგელი არ ჰქონია.

შეფასება განხორციელდა სრულფასოვნად, კოლეგიალურ და საქმიან გარემოში.

▪ საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

საკრედიტაციოდ წარმოდგენილი მასალების შესწავლის/შეფასების, ინტერვიუების და ასევე აკრედიტაციის შეფასების დროს მოპოვებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, დაწესებულების არგუმენტირებული პასუხის გათვალისწინებით ექსპერტთა ჯგუფმა სტანდარტების მიხედვით შეაფასა ჯიპას საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა. ექსპერტთა ჯგუფის მიერ დისტანციური მუშაობის მეშვეობით დადგინდა, რომ პროგრამა სქემაში წარმოდგენილი შეფასებებით ესადაგება უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტებს შემდეგი დონით:

№	სტანდარტი	შეფასება
1	საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
2	სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
3	სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
4	სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
5	სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი არგუმენტირებული პასუხის მიხედვით დასკვნის საბოლოო ვარიანტში გათვალისწინებული იქნა გარკვეული კორექტირებები. კერძოდ, მხედველობაში მიღებული იქნა 1.2.; 3.2.; 4.1.; 4.2. ქვესტანდარტებთან დაკავშირებული პოზიციები, ხოლო სხვა ნაწილი უმეტესწილად დარჩა უცვლელი ან დაზუსტდა სტილისტურად.

საბოლოო შეფასების შედეგად გამოკვეთილი იქნა რეკომენდაციები და რჩევები, რომელთა გათვალისწინება დადებითად აისახება სამართლის სამაგისტრო პროგრამის განვითარებასა და ეფექტურ განხორციელებაზე.

▪ რეკომენდაციები

პროგრამის შეფასების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი რეკომენდაციები:

- 1.2. **სტანდარტთან მიმართებაში** - საერთაშორისო საჯარო სამართლის სფეროს გათვალისწინებით, სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კომპონენტების დაბალანსება ან/და ახალი კომპონენტების დამატება და შესაბამისი კომპეტენციების პროგრამის სწავლის შედეგებში მკაფიოდ ჩამოყალიბება;
- 2.2. **სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. საერთაშორისო სამართლის სფეროს, კვალიფიკაციის თავისებურებების გათვალისწინებით საერთაშორისო სამართლის სხვადასხვა დარგების მეშვეობით პროგრამის გაძლიერება;
2. არჩევით ბლოკში საერთაშორისო საჯარო სამართლის მიმართულებით განისაზღვროს მინიმალური ასათვისებელი საკრედიტო მოცულობა;
3. კვალიფიკაციის გათვალისწინებით დაზუსტდეს სამაგისტრო ნაშრომის თემის საერთაშორისო ელემენტის შემადგენლობით შერჩევის მექანიზმი;
- 2.3. **სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. საერთაშორისო საჯარო სამართლის სასწავლო კურსის ჩანაცვლება იგივე სფეროს სამაგისტრო საფეხურისთვის შესატყვისი სასწავლო კურსით;
2. შედარებითი კორპორაციული სამართლის სასწავლო კურსის სავალდებულო სტატუსის შეცვლა, არჩევით ბლოკში განთავსება. შინაარსისა და სწავლის შედეგების ადაპტირება სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნებთან;
3. სამართლებრივი მართლწერის სასწავლო კურსის შინაარსის კორექტირება და სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა.;
- 2.4. **სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. აქტიური პრაქტიკის წარმატებით განხორციელების მიზნით პროგრამის რელევანტურ ორგანიზაციებთან კავშირების გაძლიერება და დარგობრივი მახასიათებლების მოთხოვნათა დაცვით შესაბამისი მემორანდუმების გაფორმება;
2. მოხდეს სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსის სწავლის მიზნებისა და შედეგების კორექტირება და მასში მკაფიოდ და დეტალურად განისაზღვროს პროგრამის კვალიფიკაციის შესატყვისი მიზნები და კომპეტენციები;
- 3.1. **სტანდარტთან მიმართებაში** - მიზანშეწონილია პარტნიორ დამსაქმებლებთან მემორანდუმების განახლება და ასევე ისეთ პარტნიორ ორგანიზაციათა წრის გაფართოება, რომლებიც მჭიდრო კავშირში იქნებიან საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულებთან დასაქმების სფეროებთან;
- 3.2. **სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს აკადემიური პერსონალის რესურსის თემის ხელმძღვანელებად გამოყენებაზე და თუ არსებული რესურსი არასაკმარისია მაშინ იზრუნოს აკადემიური პერსონალის რაოდენობის გაზრდაზე;
2. საჭიროა უნივერსიტეტში მოქმედ „სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების წესში“ ნათლად გამოიკვეთოს სამაგისტრო ნაშრომის შეფასების საკითხი;

- 4.1. სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. მოხდეს აკადემიური პერსონალის რაოდენობის ზრდა და გონივრული შესაბამისობა სტუდენტების რაოდენობასთან;
2. პროგრამის განმახორციელებელი ძირითადი ბირთვი დაკოპლექტდეს აკადემიური პერსონალისაგან;
- 4.2. სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს და საუნივერსიტეტო მარეგულირებელ აქტებში მკაფიოდ გაიწეროს აკადემიური და პროგრამის განხორციელებაში ჩართული სხვა პირების კვლევით და სამეცნიერო საქმიანობაში (მათ შორის საერთაშორისო გაცვლით პროექტებსა და კონფერენციებში) ჩართვის აუცილებლობა, მათი წახალისების, ხელშეწყობის მექანიზმები და მოხდეს განხორციელებული საქმიანობის, მიღებული შედეგების მონიტორინგი და ანალიზი;
2. საუნივერსიტეტო მარეგულირებელ აქტებში მკაფიოდ გაიწეროს და ჩამოყალიბდეს პერსონალის მიერ სამეცნიერო ნაშრომების მაღალრეიტინგულ, იმპაქტ-ფაქტორიან და რეფერირებად ჟურნალებში გამოქვეყნების აუცილებლობა;
- 5.1. სტანდარტთან მიმართებაში** - გაძლიერდეს სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მონაწილეობა პროგრამის განვითარების პროცესში;
- 5.2. სტანდარტთან მიმართებაში** - პროგრამის გარე შეფასების ნაწილში გაძლიერეს/გაუმჯობესდეს საერთაშორისო სამართლის სპეციალისტების ჩართულობა.

▪ **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**

პროგრამის შეფასების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი რჩევები:

- 2.1. სტანდარტთან მიმართებაში** წინაპირობებთან დაკავშირებით დაწესებულების მიერ მარეგულირებელი წესები მიზანშეწონილია დაკონკრეტდეს და დეტალურად გაიწეროს, განსაკუთრებით გამოცდის ფორმის, შინაარსის, კრიტერიუმებისა და ვადების შესახებ საჯაროდ ინფორმაციის განთავსების სავალდებულობის, შესრულებაზე პასუხისმგებელი პირი/ების და განთავსების გონივრული ვადების დაცვის ნაწილში და ხელმისაწვდომობის მიზნით განთავსდეს ვებგვერდზე;
- 2.2. სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. იურიდიული ინგლისურის სტატუსის შეცვლა, მიზანშეწონილია გადატანილი იქნას არჩევით ბლოკში;
2. ვინაიდან პროგრამა ინგლისურენოვანია და შესაძლებელია, რომ პროგრამაზე სწავლის სურვილი გამოთქვას უცხო ქვეყნის მოქალაქემ, მიზანშეწონილია არჩევითი სახით პროგრამაში გათვალისწინებული იქნას ქართული ენის სასწავლო კომპონენტი, რაც ხელს შეუწყობს უცხოელი სტუდენტის კულტურულ და აკადემიურ ინტეგრაციას ქართულ საზოგადოებაში;
- 2.4. სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. პროგრამისთვის რელევანტური სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების ჩატარება და სტუდენტთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;
2. საერთაშორისო სამართლის დარგის მეტი სპეციალისტების მოზიდვა;
- 2.6. სტანდარტთან მიმართებაში** - სამაგისტრო ნაშრომის გარე შემფასებლის/რეცენზენტის მექანიზმის შემუშავება და ოფიციალური დანერგვა;
- 3.2. სტანდარტთან მიმართებაში** - მიზანშეწონილია უნივერსიტეტმა უზრუნველყოს მის მიერ დადგენილი პროცედურების პრაქტიკაში განხორციელება. კერძოდ, მაგისტრანტს ხელმძღვანელობდეს იმ კვალიფიკაციის მქონე პირი, რომელიც თავად უნივერსიტეტის რეგულაციებითაა დადგენილი;

- 4.1. **სტანდარტთან მიმართებაში** - სასურველია აკადემიური პერსონალი თანაბარი დატვირთვით იქნას ჩართული პროგრამის გახორციელებაში;
- 4.2. **სტანდარტთან მიმართებაში** - გაუმჯობესდეს პარტნიორული რესურსების გამოყენება, მეტი ინტენსივობით დაიგეგმოს და განხორციელდეს ერთობლივი პროექტები პარტნიორ საერთაშორისო უნივერსიტეტებთან;
- 4.3. **სტანდარტთან მიმართებაში** - დაიხვეწოს და გაუმჯობესდეს უსდ-ს მატერიალურ ტექნიკური ბაზა (მაგ.: მოეწყოს იმიტირებული სასამართლო პროცესების დარბაზი);
- 4.4. **სტანდარტთან მიმართებაში** - 1. გაიზარდოს სამეცნიერო-კვლევითი, კონფერენციებისა და კურიკულუმების განახლების მიზნით გამოყოფილი ფულადი ფონდი;
2. გაძლიერდეს სამეცნიერო საქმიანობაში ჩართულ პირთა ფინანსური მხარდაჭერა;
- 5.2. **სტანდარტთან მიმართებაში** - პროგრამის განვითარების პროცესში გაძლიერდეს გარე ექსპერტების ჩართულობა.

▪ **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

1. ინკლუზიის კოორდინატორის დაწესებულებაში არსებობა და მისი ჩართულობა შესაბამისი პირების სერვისების მიწოდების და ინდივიდუალური გეგმების შემუშავების პროცესში;
2. უნივერსიტეტი მხარს უჭერს სტუდენტთა ჩართულობას, მონაწილეობას საერთაშორისო იმიტირებულ პროცესებში და უზრუნველყოფს შესაბამის ღირსძიებებში მონაწილეობისთვის აუცილებელი ხარჯების ანაზღაურებას.

▪ **ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

2012 წლის აკრედიტაციის შემდეგ საანგარიშო პერიოდში პროგრამაში განხორციელდა შინაარსობრივი, სტრუქტურული და სხვა სახის ცვლილებები, მათ შორის ხარისხის შიდა მექანიზმებისა და ინტერნაციონალიზაციის განვითარების კუთხით, კერძოდ:

1. სადიპლომო ნაშრომს 20 კრედიტის ნაცვლად მიენიჭა 30 კრედიტი;
2. დაზუსტდა სამაგისტრო პროგრამის მიზნები და შედეგები, განხორციელდა სამართლისდარგობრივ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის აქტივობები;
3. თითოეული დისციპლინის სპეციფიკიდან გამომდინარე, დაკონკრეტდა შესაბამისი სწავლის შედეგები (კომპეტენციები) და აისახა პროგრამის სწავლის შედეგებში;
4. შემუშავდა და დაიხვეწა პროგრამის მიზნებისა და შედეგების მატრიცა, პროგრამის თითოეული შედეგისთვის განისაზღვრა სამდონიანი ცოდნის იერარქია;
5. შეიქმნა და დაიხვეწა სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი;
6. პროგრამის სავალდებულო კომპონენტად განისაზღვრა სასწავლო პრაქტიკა და მიენიჭა 15 კრედიტი;
7. 2020 წელს დამტკიცებული სამართლის დარგობრივ მახასიათებელში განხორციელებული ცვლილებების მიხედვით, სამართლის სამაგისტრო საფეხურის სტუდენტი უნდა აღწერდეს უცხოურ სამართალთან ერთად ეროვნული სამართლის მიღწევებს/ტენდენციებს, კანონმდებლობის განვითარების ხარვეზებსა და გამოწვევებს, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის უთიერთკავშირსა და ურთიერთმიმართების პრობლემებს. აღნიშნული ცვლილების ასახვა განხორციელდა პროგრამის სილაბუსებში ეროვნული სამართლის კომპონენტის გაძლიერებით (საკითხების ეროვნულ ჭრილში

განხილვით, ეროვნული კანონმდებლობისა და სასამართლო პრაქტიკის, შედარებითი მეთოდის გამოყენებით და სხვა.)

პროგრამას დაემატა შემდეგი სასწავლო კომპონენტები:

- აკადემიური წერა იურისტებისთვის;
- საერთაშორისო ორგანიზაციების სამართალი;
- ადამიანის უფლებათა სამართალი და პრაქტიკა: სოციალური,

ეკონომიკური და კულტურული უფლებები;

- პრაქტიკული კურსი: ბიზნეს ტრანზაქციების იურიდიული ასპექტები;
- ევროკავშირის შიდა ბაზრის სამართალი;
- საერთაშორისო სახელშეკრულებლო სამართალი;
- საერთაშორისო საარბიტრაჟო სამართალი;□
- სამოსამართლო ეთიკა;
- ევროკავშირის სამართალი გახდა სავალდებულო;
- საერთაშორისო სისხლის სამართალი გახდა არჩევითი;

პროგრამის შემადგენელი ნაწილი გახდა საერთაშორისო იმიტირებული პროცესებში ყოველწლიური მონაწილეობა: კერძოდ, ვილემ ს. ვისის სახელობის საერთაშორისო კომერციული არბიტრაჟის იმიტირებული პროცესი და ფილიპ ჯესაპის სახელობის საერთაშორისო სამართლის იმიტირებული პროცესი, რომლის ფარგლებშიც სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა თეორიული, პრაქტიკული და კვლევითი უნარ-ჩვევები.

ხარისხის შეფასების და ინტერნაციონალიზაციის ნაწილში დამყარდა პარტნიორული ურთიერთობები, დაიდო თანამშრომლობის მემორანდუმები სხვადასხვა უნივერსიტეტებთან, გააქტიურდა სტუდენტებისა და პროფესორების მობილობა. ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესთან დაკავშირებული რეკომენდაციებისა და უნივერსიტეტის საავტორიზაციო პროცესის გათვალისწინებით, სრულად გადაიხედა შიდა შეფასების

მექანიზმები, ისევე როგორც შეფასების კრიტერიუმები. აღნიშნული პროცესები რეგულირდება სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის მიხედვით - „თავი VIII სასწავლო პროცესის მონიტორინგის, ხარისხის შეფასების, შედეგების ანალიზისა და გამოყენების წესები“, რომელიც 2018 წლის 8 მაისს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს მიერ იქნა დამტკიცებული. დაიხვეწა შეფასების ინსტრუმენტები შემუშავებული იქნა და დაინერგა ელექტრონული პლატფორმა, რომელიც ხორციელდება შიდა ელექტრონული ბაზის (lmb.gipa.ge) მეშვეობით. განახლდა აკადემიური პერსონალის შემადგენლობა, კერძოდ დასაქმებული იქნა 3 პროფესორი და 3 ასოცირებული პროფესორი.

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი 1994 წელს დაარსდა. აღნიშნული საგანმანათლებლო დაწესებულების საქმიანობა ერთი პროგრამით დაიწყო. ამჟამად კი, ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი (შემდგომში - უნივერსიტეტი), სამივე საფეხურის უმაღლეს საგანმანათლებლო პროგრამებს ახორციელებს. მათ შორისაა, ცენტრში სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა.

უნივერსიტეტის მისია:

უნივერსიტეტის მისიაა დამოუკიდებელი საქართველოსათვის თანამედროვე ცოდნით აღჭურვილი და დემოკრატიული ღირებულებების ერთგული ლიდერების აღზრდა. ამ მისიის შესასრულებლად, უნივერსიტეტი ქმნის და სტუდენტებს გადასცემს ახალ ცოდნას დემოკრატიის, ლიბერალური ღირებულებებისა და თავისუფლების იდეალების დასამკვიდრებლად. უნივერსიტეტი მოწოდებულია, მოწინავე როლი სწავლებაში გააძლიეროს საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე კვლევითი საქმიანობით და აკადემიური და პროფესიული ცოდნის პრაქტიკულ უნარებში დანერგვით, რაც მათ საშუალებას მისცემს კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ ჩვენი ქვეყანასა და რეგიონში დემოკრატიისა და თავისუფლების იდეების გაძლიერებაში.

უნივერსიტეტის საქმიანობის ძირითადი მიზნებია:

- თანამედროვე ცოდნის მქონე მაღალკვალიფიციური პროფესიონალების აღზრდა;
- საგანმანათლებლო პროექტების შემუშავება და დაფინანსების უზრუნველყოფა;
- საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება განათლების ყველა დონეზე. მათ შორის პროფესიული სწავლების, საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების დანერგვა და განხორციელება;
- უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა დასაქმებისთვის ხელის შეწყობა;
- უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;
- სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობის წარმართვა და მეცნიერების სხვადასხვა დარგების განვითარების ხელშეწყობა;
- თანამშრომლობის დამყარება საქართველოს და საზღვარგარეთის ქვეყნების სასწავლო დაწესებულებებთან და სამეცნიერო წრეებთან.
- თანამშრომლობა საერთაშორისო და ადგილობრივ დონორ ორგანიზაციებთან საგანმანათლებლო და სხვა პროექტების დაფინანსებასთან დაკავშირებით.

უნივერსიტეტის ვებგვერდზე (<https://gipa.ge>) ხელმისაწვდომია მისი სტრატეგიული

განვითარების გეგმა (2018-2024) და სამოქმედო გეგმა (2018-2020). სამოქმედო გეგმის დამადასტურებელ დოკუმენტში ჩამოთვლილია 2018-2020 წლებში განსახორციელებელი აქტივობები და შესაბამისი ინდიკატორები.

საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამამ 2012 წლის 27 ნოემბერს საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს №716 გადაწყვეტილებით წარმატებით გაიარა აკრედიტაცია და ძალაშია 2021 წლის 15 წლის მარტამდე.

საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია სტუდენტს:

- შესძინოს ღრმა და სისტემური ცოდნა თანამედროვე საერთაშორისო სამართლის მიღწევების, გამოწვევების, განვითარების ძირითადი ტენდენციების, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის ურთიერთკავშირისა და ურთიერთმიმართების, თანამედროვე საერთაშორისო სამართლის მეცნიერების, საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებული პრაქტიკული პრობლემების გადაწყვეტის ძირითადი მეთოდოლოგიური პრინციპების, ასევე სამეცნიერო კვლევის იურიდიული მეთოდების (მათ შორის, შედარებითი მეთოდის გამოყენებით), აკადემიური პატიოსნების და ეთიკის წესების, სამოსამართლო ეთიკის წესებისა და მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების თავისებურებების შესახებ;

- გამოუმუშავოს უახლესი ეროვნული და საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკის, საერთაშორისო სამართლის უახლესი მეცნიერული კვლევების ანალიზისა და საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებული კომპლექსური პრობლემების გადაჭრის გზების თაობაზე საკუთარი ორიგინალური სამართლებრივი დასკვნების შემუშავების და რთული სამართლებრივი პრობლემების გადაწყვეტის უნარი;

- შესძინოს სამართლებრივი ნორმების პროფესიულ დონეზე განმარტების, საერთაშორისო სამართლის სფეროში იურიდიული შემთხვევის ფაქტობრივი გარემოებებისა და არასტანდარტული სამართლებრივი სიტუაციების შეფასების და ანალიზის უნარი;

- გამოუმუშავოს საერთაშორისო სამართლის სფეროში აქტუალური სამეცნიერო სამართლებრივი პრობლემის განსაზღვრის და ფორმულირების, მისი გადაჭრის გზების შემუშავების, სამართლის აქტუალურ საკითხებზე სამეცნიერო-კვლევით პროცესის ორგანიზების და სამეცნიერო კვლევითი პროექტის/ნაშრომის შემუშავების, პროფესიული სამეცნიერო ტექსტების შექმნის ძირითადი წესებისა და პრინციპების უნარი;

- გამოუმუშავოს ნებისმიერ აუდიტორიასთან საკუთარი კვლევითი მიგნებების, მოსაზრებებისა და ანალიზის წერითი და ზეპირი ფორმით გაზიარების უნარი;

- გამოუმუშავოს სხვადასხვა წყაროებიდან, რელევანტური და აქტუალური ინფორმაციის მოძიებისა და საერთაშორისო სამართლის სფეროში სწავლის დამოუკიდებლად წარმართვის უნარი; გამოუმუშავოს აკადემიური და პროფესიული ეთიკის, სამეცნიერო კვლევის შედეგების, სტანდარტების დაცვის, პროფესიული პრაქტიკისა და ღირებულებების განვითარების უნარი.

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, ლოგიკურ ბმაშია და შეესაბამება სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრული მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად აუცილებელ სწავლის შედეგებთან. ამასთან, უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამაში გაწერილი მიზნები რეალური, მიღწევადი და გაზომვადია, როგორც ცოდნა-გაცნობიერების, ისე კომპეტენციურ და

ღირებულებით ნაწილში. საგანმანათლებლო პროგრამაში უნივერსიტეტს განსაზღვრული აქვს სწავლის მიზნებისა და შედეგების შესაბამისობის რუკა.

პროგრამაში ასახული სწავლის მიზნები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე და ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული მხარისთვის. ამასთან, ინტერვიუს დროს დადასტურდა, რომ პროგრამის სწავლის მიზნები გაზიარებულია პროგრამაში ჩართული პირების მიერ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- უნივერსიტეტის განვითარების სტრატეგიული გეგმა;
- უნივერსიტეტის სამოქმედო გეგმა;
- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;
- უნივერსიტეტის მისია;
- უნივერსიტეტის წესდება;
- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;
- მემორანდუმები;
- შრომის ბაზრის კვლევის დოკუმენტი;
- ინტერვიუს შედეგები;
- ვებგვერდი <https://gipa.ge/geo>

რეკომენდაციები:

-

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

-

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

-

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

-

შეფასება

☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სწავლის შედეგები ჩამოყალიბებულია პროგრამის მე-2 მუხლში და ჩამოყალიბებულია კვალიფიკაციათა ეროვნული ჩარჩოს შესაბამისი საფეხურის და სამართლის დარგობრივი მახასიათებლების შესაბამისად. პროგრამის შედეგებისა და მიზნების თანხვედრა წარმოდგენილია პროგრამის მე-4 მუხლში რუკის სახით. მასში გამოკვეთილად არის გამოხატული სამაგისტრო საფეხურის განათლების შესატყვისი ცოდნა, უნარები და პასუხისმგებლობა. კერძოდ, ითვალისწინებს ისეთი შედეგების მიღწევის მოთხოვნას, როგორიცაა უახლესი ეროვნული და საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკის, მეცნიერული კვლევების ანალიზი; საერთაშორისო სამართლის სფეროში არსებული კომპლექსური პრობლემების გადაჭრის გზების თაობაზე შეიმუშავებს ორიგინალურ სამართლებრივ დასკვნებს; შეიმუშავებს რთული პრობლემების გადაწყვეტის ახალ გზებს; განმარტავს სამართლის ნორმებს ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის ნორმების შედარებითი მეთოდის გამოყენების საფუძველზე და სხვ., რაც სამაგისტრო საფეხურისთვის არის დამახასიათებელი.

პროგრამა მოიცავს ინფორმაციას სწავლის შედეგის თითოეული საგნის სიღრმისა და სწავლის შედეგთან მიმართებით კავშირის შესახებ. პროგრამის თითოეული შედეგისთვის განსაზღვრულია სამდონიანი ცოდნის იერარქია: I, D, M, საიდანაც I აღნიშნავს მოცემული საგნის გასვლას გაცნობით დონეზე (Introduction), D აღნიშნავს განვითარებას (Developement), M აღნიშნავს განმტკიცებას (Master). თანდართული სწავლის შედეგების რუკა უზრუნველყოფს სასწავლო კომპონენტის შედეგთან კავშირს, სწავლების სიღრმეს და სამიზნე ნიშნულს, რომელიც ზოგადად განსაზღვრულია 80 %-ით. პროგრამის აღნიშნული ნაწილი იძლევა საშუალებას დაიგეგმოს, შეფასდეს და გაიზომოს სწავლის შედეგები.

წარმოდგენილი სახით სწავლის შედეგები უმეტესწილად ითვალისწინებს ზოგადად სამართლის მიმართულების სპეციფიკას და შრომის ბაზრის მოთხოვნებს. თუმცა, არის მიმართულებები, რომელიც საერთაშორისო სამართლის განუყოფელი ნაწილია და პროგრამაში ასახული არ არის. სწავლის შედეგები ძალზედ ზოგადია და როგორც ავლნშნეთ, უმეტესწილად კონცენტრირებულია სამართლის დარგობრივ მახასიათებლების დაკმაყოფილებაზე. შესაბამისად არ არის საკმარისად აქცენტირებული საერთაშორისო სამართლის დარგობრივ სპეციფიკაზე. აღნიშნული ხარვეზი ეხება პროგრამის, როგორც სავალდებულო სასწავლო კომპონენტებს, ისე არჩევითებს. კერძოდ, პროგრამაში არასაკმარისად არის გათვალისწინებული საერთაშორისო სამართლის მთელი რიგი მნიშვნელოვანი დარგები, რომლის გარეშე პროგრამა არ შეიძლება ჩაითვალოს სრულყოფილად. ამ კუთხით, აუცილებელია საერთაშორისო სამართლის სფეროს მიმართულებით სასწავლო კომპონენტების დამატება და შესაბამისი კომპეტენციების მეტი სიცხადით გამოკვეთა პროგრამის სწავლის შედეგებში (განსაკუთრებით სავალდებულო სასწავლო კომპონენტების მეშვეობით). ასევე მნიშვნელოვანია, პროგრამის შემადგენელი, საერთაშორისო სამართლის სფეროს სასწავლო კომპონენტების გათვალისწინებით, უფრო მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს სწავლის შედეგები. ასე მაგალითად, პროგრამის სავალდებულო სასწავლო კომპონენტებია „ადამიანის უფლებათა სამართალი და პრაქტიკა: სოციალური, ეკონომიკური და კულტურული უფლებები“, „ევროკავშირის სამართალი“ და სხვა არასაერთაშორისო სფეროს სასწავლო კურსები, რომლის შესახებ ძალზედ აბსტრაქტული ინფორმაციაა ან საერთოდ არაა წარმოდგენილი პროგრამის სწავლის შედეგებში. მიზანშეწონილია პროგრამაში მეტი სიცხადით, მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს სწავლის

შედეგები, რომელშიც ნათლად წარმოჩნდება აღნიშნული კომპონენტების ფუნქცია, როლი და მნიშვნელობა. გარდა ამისა, ყურადღება უნდა მიექცეს სწავლის შედეგების ფორმულირებებს, რაც ასევე საჭიროებს კორექტირებას. მაგ. პროგრამა ითვალისწინებს „საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის ურთიერთკავშირისა და გავლენების საკითხებს (მათ შორის ეროვნული სამართლის ევროპეიზაციის საკითხებს), განსაზღვრავს საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის განსხვავებებსა და მსგავსებებს“, მაშინ როცა სამაგისტრო საფეხურის სამართლის დარგობრივი მახასიათებელი ითვალისწინებს „საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის ურთიერთკავშირისა და ურთიერთმიმართების პრობლემებს“, რაც ცხადია, რომ ერთი და იგივე არ არის.

პროგრამის მე-7 მუხლი ეძღვნება სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას, კერძოდ მასში აღნიშნულია, რომ საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებული უფლებამოსილია სწავლა განაგრძოს საქართველოს ან სხვა ქვეყნების უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამართლის მიმართულების სადოქტორო პროგრამაზე, რომელიც ორიენტირებულია შემდგომი დონის სპეციალისტისა და მკვლევარის მომზადებაზე. კურსდამთავრებულს, ასევე შეუძლია სწავლა გააგრძელოს ნებისმიერი მიმართულების სადოქტორო პროგრამაზე, თუ ამ პროგრამაზე მიღების წინაპირობა არ არის შეზღუდული სხვა სპეციალობის სამაგისტრო აკადემიური ხარისხით. მოცემულ კონტექსტში ყურადღებას იმსახურებს ის გარემოება, რომ პროგრამის წარმატებით ათვისების შედეგად შედეგად გაცხადებული არ არის საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა. მნიშვნელოვანია, რომ სამართალთან ერთად სტუდენტს შესაძლებლობა ჰქონდეს პროგრამის შესაბამისი ვიწრო სპეციალიზაციით სწავლის გაგრძელების გარანტირებული შესაძლებლობა. კარგი იქნება პროგრამით ხელშეწყობილი იყოს სწავლის ორივე მიმართულებით გაგრძელების შესაძლებლობა. გარკვეულ კითხვებს ბადებს პროგრამის სტრუქტურა და ათვისების თავისებურებები. სტუდენტმა შეიძლება პროგრამა შეასრულოს ისე, რომ მაქსიმალურად აითვისოს კერძო სამართლის მიმართულების სასწავლო კომპონენტები და სამაგისტრო ნაშრომიც შეასრულოს არა საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით (სასწავლებლის შესაბამისი მარეგულირებელი აქტები და პროგრამა უშვებს ასეთ შესაძლებლობას, არსად არ გვხვდება რეგულაციებში მოთხოვნა სამაგისტრო ნაშრომის თემის შერჩევასთან დაკავშირებით, სადაც სავალდებულოდ იქნება განსაზღვრული ნაშრომის საერთაშორისო სამართლის სფეროში შესრულების ან თუნდაც საერთაშორისო სამართლის ელემენტების გათვალისწინებით). კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება სტუდენტის მზაობა სწავლა გააგრძელოს დოქტორანტურაში საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით. რა საკვირველია ის შეძლებს სამართლის მიმართულებით სწავლის გაგრძელებას, თუმცა ეს არ იქნება აღნიშნული პროგრამის შინაარსობრივი გაგრძელება. აღნიშნული გარემოება ასევე აქტუალური ხდება დასაქმების თვალსაზრისითაც.

სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებაში, როგორც მთლიანად პროგრამის შემუშავების პროცესში, უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მე-3 თავის მე-2.3 პუნქტის თანახმად, ჩართული უნდა იყვნენ შესაბამისი სკოლის აკადემიური, ადმინისტრაციული პერსონალი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, პოტენციური დამსაქმებლები, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და საჭიროების მიხედვით სხვა დაინტერესებული პირები. ინტერვიუდან ირკვევა, რომ აკადემიური პირები სრულად იყვნენ ჩართული საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებაში, სასწავლო კურსების

შექმნის დროს ინტენსიურად თანამშრომლობდნენ ერთმანეთთან შინაარსის ნაწილში დუბლირების თავიდან აცილების მიზნით.

პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პირები თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფენ სწავლის შედეგების დაინტერესებული პირებისთვის გაზიარებას. როგორც მათ ინტერვიუს დროს განაცხადეს, სასწავლო პროცესის დაწყებისთანავე ისინი უზრუნველყოფენ სტუდენტისთვის სასწავლო კურსის მიზნების, შედეგების და სასწავლო მასალის გაცნობას, თუმცა მარეგულირებელ საუნივერსიტეტო აქტებში აღნიშნული საკითხი გათვალისწინებული არ არის.

საგანმათლებლო პროგრამა უშუალოდ არ შეიცავს მექანიზმებს და ინსტრუმენტებს სწავლის შედეგების შეფასების უზრუნველსაყოფად, თუმცა დაწესებულებას გააჩნია ზოგადი წესი, რომელიც მოიცავს საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების წესებს. უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების 2.6, 5.1 მუხლების თანახმად საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შეფასებას ყოველწლიურად ახორციელებს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური. შეფასების შედეგები შეიძლება გახდეს პროგრამაში ცვლილების შეტანის საფუძველი, რომელიც განიხილება და წყდება პროგრამის ხელმძღვანელის, აკადემიური პერსონალისა და სხვა დაინტერესებული პირების ჩართულობით. მარეგულირებელი წესების მე-8 თავის მე-5 მუხლი ითვალისწინებს პროგრამის სწავლის შედეგების შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასების მექანიზმს და პროცედურებს. შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან პროგრამის შესაბამისობის ანალიზი ძირითადად ხორციელდება დამსაქმებლების გამოკითხვის, მეორადიმონაცემების დამუშავებისა და სხვა ინსტრუმენტებით. სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი მე-5 დანართის მასალები (დამსაქმებელთა გამოკითხვის ფორმა და ანგარიში, ფოკუს ჯგუფების მუშაობის ანგარიშები, საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობისა და კარიერული განვითარების კვლევა (2005-2019 წლების სტატისტიკა), სტუდენტთა გამოკითხვები, აკადემიური მოსწრების მონიტორინგი/შეფასება, და სხვ. ადასტურებს შესაბამისი შეფასებების ეფექტურად გამოყენებას. სრული პროგრამული ციკლის დასრულების შედეგების საფუძველზე ფასდება პროგრამული შედეგები. შედეგების შეფასების პროცესში მნიშვნელოვან როლს ასრულებს დამამთავრებელი კურსის სადიპლომო ნაშრომი, სადაც მკაფიოდ უნდა გამოვლინდეს შეძენილი ცოდნა და უნარ-ჩვევები. სამაგისტრო ნაშრომი ფარავს ყველა შედეგს M დონეზე. სამაგისტრო ნაშრომი ფასდება ექვსი კომპონენტით: ფოკუსი - 20%, კვლევა - 20%, ლიტერატურა - 15%, არგუმენტაცია - 15%, ინფორმაციის, მონაცემთა წერილობითი პრეზენტაცია - 20% და ზეპირი პრეზენტაცია - 10%. თითოეულ ჩამოთვლილ შედეგს შეფასებაში მინიჭებული აქვს თავისი წონა. შესაბამისად, თითოეული სწავლის შედეგისთვის რუბრიკის კომპონენტების შეკრებით მიიღება ამა თუ იმ სწავლის შედეგის წილი მთლიან შეფასებაში. სამიზნე ნიშნული კი მდგომარეობს იმაში, რომ სტუდენტების კონკრეტული რაოდენობა ფასდება ცხრილში აღნიშნული დადებითი შეფასებით. დასაშვები გადახრა თითოეულ სამიზნე ნიშნულთა მიმართებაში წარმოადგენს 10%-ს. დაწესებულების მიერ პროგრამის შეფასებისას გამოყენებული მექანიზმები და ინსტრუმენტები ადასტურებს, რომ სწავლის შედეგების შეფასებისას გამოიყენება როგორც პირდაპირი, ასევე არაპირდაპირი შეფასების მეთოდები.

სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი მასალები, კერძოდ მე-5 დანართში წარმოდგენილი

დოკუმენტები ადასტურებს, რომ პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი ღებულობს სრულ მხარდაჭერას სწავლის შედეგების შედგენის, გაზომვისა და ანალიზის უნარების განვითარებისთვის. საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის პროფესორებთან და ლექტორებთან შეხვედრების შემაჯამებელი ანგარიში ცხადყოფს 2017-2020 წლებში შესაბამისი მუშაობის და კომუნიკაციის ფაქტს. ანგარიში ცხადყოფს, რომ აკადემიურ, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალი რეგულარულად მართავს სამუშაო შეხვედრებს, რითაც ხელს უწყობს პროგრამის გამჭვირვალობას და პერსონალის ჩართულობას საერთაშორისო სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარების პროცესში.

საგანმანათლებლო პროგრამის მე-8 მუხლი ეძღვნება სტუდენტის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმებს. პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტის დაუფლება სწავლების პროცესში სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შეძენილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება. სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონე ფასდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შეფასების ფორმებს - შუალედურ (ერთჯერად ან მრავალჯერად) და დასკვნით შეფასებას, რაც უზრუნველყოფს სტუდენტის სწავლის შედეგებთან დაკავშირებულ ინფორმირებულობას, შესაბამისად სტუდენტები იღებენ უკუკავშირს, თუ რამდენად მიაღწიეს პროგრამის სწავლის შედეგებს.

დაწესებულებას გააჩნია ცენტრალიზებული წესი პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზის განხორციელებისთვის, რაც ჩამოყალიბებულია უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების სახით. ამავე წესებით გათვალისწინებულია მონიტორინგის, კვლევის და შეფასების შედეგების გამოყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად, რაც გამოიხატება, საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამის შინაარსის და/ან სწავლის შედეგების და/ან შეფასების სისტემის მოდიფიცირებაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- პროგრამის სილაბუსები;
- უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები - აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 8 მაისი №18/02 გადაწყვეტილება;
- განხორციელებული ცვლილებების ანგარიში;
- შრომის ბაზრის ანალიზი;
- დამსაქმებელთა გამოკითხვის ფორმა;
- შრომის ბაზრის კვლევის ხელშეკრულება;
- ლექტორებთან ჩატარებული შეხვედრების ანგარიში;
- ფოკუს ჯგუფების შედეგების ანალიზი;
- აკადემიური მოსწრების ანალიზი;
- სტუდენტთა კითხვარების შედეგების ანალიზი;
- დაწესებულების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო;

- უნივერსიტეტის ვებ გვერდი - www.gipa.ge.

რეკომენდაციები:

1. საერთაშორისო საჯარო სამართლის სფეროს გათვალისწინებით, სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კომპონენტების დაბალანსება ან/და ახალი კომპონენტების დამატება და შესაბამისი კომპეტენციების პროგრამის სწავლის შედეგებში მკაფიოდ ჩამოყალიბება.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

1. პროგრამის განვითარების ხელშეწყობი ინფორმაციული კვლევის აუტოსორსინგით უზრუნველყოფა.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი

სწავლის შედეგებთან დაკავშირებული პროგრესის წარმოსაცენად საყურარებოა პროგრამაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები:

პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა:

1. დაზუსტდა სამაგისტრო პროგრამის მიზნები და შედეგები, შესაბამისობაში მოვიდა სამართლის დარგობრივ მახასიათებელთან;
2. თითოეული დისციპლინის სპეციფიკიდან გამომდინარე, დაკონკრეტდა შესაბამისი სწავლის შედეგები (კომპეტენციები) და აისახა პროგრამის სწავლის შედეგებთან მიმართებაში;
3. შემუშავდა და დაიხვეწა პროგრამის მიზნებისა და შედეგების მატრიცა, პროგრამის თითოეული შედეგისთვის განისაზღვრა სამდონიანი ცოდნის იერარქია;
4. შეიქმნა და დაიხვეწა სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი.

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა ჩამოყალიბებულია საგანმანათლებლო პროგრამის მე-3 მუხლში, რომლის თანახმად საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამაზე ჩარიცხვის აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს: 1) ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი სამართლის სფეროში; 2) საერთო სამაგისტრო გამოცდების წარმატებით ჩაბარება; 3) შიდა საუნივერსიტეტო პროცედურის გავლა, რომელიც შედგება შემდეგი ეტაპებისაგან: (ა) სტუდენტის მიერ შევსებული აპლიკაციის ანალიზი; (ბ) გამოცდის ჩაბარება ინგლისურ ენაში (B2 დონე) ან შესაბამისი კვალიფიკაციის დამადასტურებელი სერტიფიკატი (TOEFL, IELTS); და (გ) გამოცდა სპეციალობაში, რომლის მიზანია შეფასდეს აპლიკანტის ცოდნა არჩეულ დარგში და შეფასდეს აპლიკანტის უნარ-ჩვევები.

დაწესებულებას შემუშავებული აქვს პროგრამაზე მიღების ზოგადი წესი, კერძოდ აკადემიური საბჭოს 2018 წლის №18/02 გადაწყვეტილება, რომლის მე-3 მუხლი არეგულირებს სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე მიღების შიდა საუნივერსიტეტო პროცედურებს. აღნიშნული მუხლი არ ითვალისწინებს გამოცდის ორგანიზებისა და შესაბამისი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფის პროცედურებს და მექანიზმებს. წარმოდგენილი წესის 3.3 პუნქტი უშვებს ცალკეულ შემთხვევებში დამატებითი გამოცდის (ინგლისურში ან/და სპეციალობაში) დანიშვნას, თუმცა არ ითვალისწინებს აღნიშნული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და საჯაროობის მკაფიო პროცედურას. წარმოდგენილი წესი 3.8 და 3.9 პუნქტებით ითვალისწინებენ მხოლოდ წარმატებული აპლიკანტების სასურველ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის შესახებ ინფორმაციის მიღების კონკრეტულ ვადას და საშუალებებს.

უნივერსიტეტის ვებგვერდზე განთავსებულია ინფორმაცია საერთაშორისო სამართლის პროგრამაზე ჩარიცხვის წინაპირობების შესახებ, ასევე როგორც ჩამოყალიბებული პრაქტიკა ყოველწლიურად ტარდება ღიაკარის დღე, სადაც აბიტურიენტებს ეძლევათ შესაძლებლობა შეხვდნენ პროგრამის ხელმძღვანელებს და მის განხორციელებაში ჩართულ პირებს, თუმცა გამოცდების საკითხების/ტესტების და სტუდენტთა ცოდნის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ზოგადად. აღნიშნული ინფორმაცია, აბიტურიენტების ინტერესების გათვალისწინებით, კერძოდ შიდა საუნივერსიტეტო გამოცდების ფორმის, შინაარსის და შეფასების კონკრეტული კრიტერიუმების შესახებ შესაძლებელია ვებგვერდზე განთავსების გზით უზრუნველყოფილი იქნას მეტი გამჭვირვალებით და ხელმისაწვდომობით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- საგანმანათლებლო პროგრამის კატალოგი -

https://gipa.ge/geo/program/show/saertashoriso-samartali ; ▪ ჯიპა-ს აკადემიური საბჭოს 2018 წლის №18/02 გადაწყვეტილება „უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები“;
რეკომენდაციები: -
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის 1. წინაპირობებთან დაკავშირებით დაწესებულების მიერ მარეგულირებელი წესები მიზანშეწონილია დაკონკრეტდეს და დეტალურად გაიწეროს, განსაკუთრებით გამოცდის ფორმის, შინაარსის, კრიტერიუმებისა და ვადების შესახებ საჯაროდ ინფორმაციის განთავსების სავალდებულობის, შესრულებაზე პასუხისმგებელი პირი/ების და განთავსების გონივრული ვადების დაცვის ნაწილში და ხელმისაწვდომობის მიზნით განთავსდეს ვებგვერდზე.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) -
შეფასება ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი პროგრამების დაგეგმვის, შედგენის, შეფასების და განვითარების მარეგულირებელი ნორმები ჯიპა-ში თავმოყრილია უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მე-3 თავში. საგანმანათლებლო პროგრამების შესაქმნელად დადგენილია იმპერატიული წესები, რომელიც შეესაბამება ხარისხის უზრუნველყოფის შესაბამის სტადიებს (PCDA - დაგეგმე, იმოქმედე, შეაფასე და განავითარე). წესები ნათლად აწესრიგებენ პროგრამის ინიცირების, შემუშავების, მონიტორინგის, შეფასების, ცვლილებების და გაუქმების საკითხებს. პროგრამა აგებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და

ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად. კრედიტების მინიჭების მეთოდოლოგია ეფუძნება საკონტაქტო საათებისა და დამოუკიდებელი სამუშაო საათების გონივრული რაოდენობების ჯამს. ერთი კრედიტი შეადგენს 25 ასტრონომიულ საათს, რომელიც მოიცავს საკონტაქტო და დამოუკიდებელი მუშაობის საათებს. პროგრამა კვალიფიკაციის მოსაპოვებლად განსაზღვრავს 120 ECTS-ის მოცულობის მინიმალურ მოთხოვნებს და ეფუძნება სამაგისტრო საფეხურის სამართლის დარგობრივი მახასიათებლებს. პროგრამა შედგება სავალდებულო და არჩევითი ნაწილებისაგან, პროგრამის საწყის ეტაპზე სტუდენტები ეცნობიან საგნებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ შედეგების გაცნობით დონეზე (Introduction) გაყვანას, ცოდნასა და უნარებს სტუდენტები იღრმავებენ განმავითარებელი (Developement) საგნებით, ხოლო პროგრამის სავალდებულო დასკვნითი კომპონენტები ხელს უწყობს სტუდენტების ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განმტკიცებას (Master). იმ საგნების გასავლელად, რომელსაც გააჩნია დაშვების წინაპირობა სტუდენტი დაიშვება მხოლოდ პრერეკვიზიტად მითითებულ საგანში დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში. პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს 23 სასწავლო კომპონენტს, რომელთაგანაც პირველ და მეორე სემესტრში სტუდენტები გადიან 10 სავალდებულო საგანს (61 კრედიტი), ხოლო მესამე სემესტრში სთავაზობს შესაძლო 13 არჩევით საგანს, რომელთაგან სტუდენტები აირჩევენ არანაკლებ 3 საგანს მათი ინტერესების შესაბამისად. გარდა პროგრამით გათვალისწინებული არჩევითი კურსებისა, სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა არჩევით კომპონენტად მიიღონ მონაწილეობა საერთაშორისო იმიტირებულ პროცესებში (ვილემ ს. ვისის სახელობის საერთაშორისო კომერციული არბიტრაჟის იმიტირებული პროცესი, ფილიპ ჯესაპის სახელობის საერთაშორისო სამართლის იმიტირებული პროცესი). პროგრამა ითვალისწინებს სავალდებულო სასწავლო პრაქტიკას, რომელიც ატარებს ზოგად ხასიათს და არ არის კონცენტრირებული საერთაშორისო სამართლის სპეციალიზაციაზე. სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსში, მიზნები და შედეგები არ შეიცავს ინფორმაციას საერთაშორისო სამართლის პრაქტიკული უნარების შესახებ. სასწავლო პრაქტიკის მოცულობა განისაზღვრება 15 ECST კრედიტით. ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს კვალიფიკაციის შესაბამისად დასაქმებული სტუდენტებისთვის, მათ დასაქმების ადგილზე პრაქტიკის კომპონენტის განხორციელების შესაძლებლობას. აღნიშნული დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ დასაქმებულის პოზიცია დაკავშირებულია იურიდიულ საქმიანობასთან და იძლევა დასაქმებულის/სტუდენტის მიერ საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევის შესაძლებლობას.

სამართლის მიმართულების პროგრამის შინაარსიდან გამომდინარე აუცილებელია დაცული იქნას საფეხურებს შორის კავშირი და განგრძობადობა, რაც განათლებას თანმიმდევრულს და შემავსებელს გახდის. ამ მიზნით პროგრამის შინაარსის გათვალისწინებით განსაზღვრულია პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები (1. ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი სამართლის სფეროში; 2) ერთიანი სამაგისტრო გამოცდების წარმატებით ჩაბარება; 3. შიდა საუნივერსიტეტო პროცედურები და გ. გამოცდა სპეციალობაში.

პროგრამის სწავლის შედეგების დარგობრივ მახასიათებლებთან თანხვედრის ანალიზი ცხადყოფს, რომ პროგრამის შინაარსი, მოცულობა და კომპლექსურობა, გარდა გამონაკლისი შემთხვევებისა, შეესაბამება სწავლების საფეხურს. გამონაკლისი შეადგენს

სავალდებულო ბლოკის შემადგენელი საერთაშორისო სამართლის (თემატიკა: საერთაშორისო სამართლის და საერთაშორისო სისტემის ბუნება და ისტორია, საერთაშორისო სამართლის წყაროები: საერთაშორისო ჩვეულება და ზოგადი პრინციპები, სახელმწიფო როგორც საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი საერთაშორისო ორგანიზაციები და ინდივიდები როგორც საერთაშორისო სამართლის სუბიექტები), შედარებითი კორპორაციული სამართლის (თემატიკა: სამეწარმეო სამართლის რეგულირების სფერო და ორგანიზაციულ სამართლებრივი ფორმები, კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა, აქციების ტიპები და კლასი, კაპიტალის გაზრდა და შემცირება, დივიდენდები, დივიდენდების განაწილება და კაპიტალის შენარჩუნება, აქციების გამოსყიდვა, სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება, აქციათა სავალდებულო მიყიდვა; კორპორატიული რეორგანიზაცია და კომბინაციები I - შერწყმა, შერწყმის ტიპები და სტრუქტურა და სხვ.) და სამართლებრივი წერის (თემატიკა: სამართლებრივი თეორია და მეთოდოლოგია: პრობლემის გადაჭრაზე ორიენტირებული მეთოდოლოგია, როგორ ჩამოვაყალიბოთ ჰიპოთეზა, ხარჯებისა და მოგების ანალიზი, ანალიტიკური და დამაჯერებელი წერის მეთოდები, კანონის შედგენის ტექნიკა: საკანონმდებლო აქტის ინტერპრეტაცია და სხვ.) სასწავლო კომპონენტები, რომელთა შინაარსის ძირითადი ნაწილი ესადაგება საბაკალავრო საფეხურს.

საბაკალავრო საფეხურის ნაწილში, სამართლის დარგობრივი მახასიათებლები, საერთაშორისო სამართლის სასწავლო კურსისთვის პირდაპირ განსაზღვრავენ საერთაშორისო სამართლის სისტემის, ძირითადი პრინციპების, ინსტიტუტების, საერთაშორისო სამართლებრივი პასუხისმგებლობების მექანიზმების, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის თანაფარდობის ცოდნის და უნარების მინიმალურ მოთხოვნებს, რასაც დუბლირებს წარმოდგენილ სამაგისტრო პროგრამაში საერთაშორისო სამართლის სასწავლო კურსის შინაარსი.

პროგრამის კვალიფიკაციის და სამართლის დარგობრივი მახასიათებლების გათვალისწინებით გაურკვეველია შედარებითი კორპორაციული სამართლის სასწავლო კურსის სავალდებულო სტატუსი. გარდა იმისა, რომ მისი შინაარსი, სწავლის შედეგები საჭიროებს კორექტირებას და სამაგისტრო საფეხურის მოხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანას, ლოგიკური იქნება მისი არჩევით ბლოკში გადატანა და საერთაშორისო საჯარო/კერძო სამართლის სასწავლო კურსების ხვედრითი წილის გაზრდა სავალდებულო კომპონენტების ბლოკში.

სამართლებრივი წერის ნაწილში სამაგისტრო საფეხურზე სამართლის დარგობრივი მახასიათებლები მოითხოვენ „თანამედროვე ეროვნული კანონმდებლობის განვითარების ტენდენციების, გამოწვევების და ხარვეზების, მისი სრულყოფისა და გადაწყვეტის ძირითად გზების განვითარებაზე ორიენტირებულ სწავლებას. აუცილებელია შინაარსობრივად გადაიხედოს და აისახოს დარგობრივი მახასიათებლების მოთხოვნები გამოკვეთილ სასწავლო კურსში, რასაც სათანადოდ ვერ ფარავს წარმოდგენილი სასწავლო კურსი სამაგისტრო საფეხურზე.

ყურადღებას იმსახურებს იურიდიული ინგლისურის სავალდებულო სტატუსი. ინგლისურენოვან პროგრამაზე ჩარიცხულმა პირმა, რომელმაც დაადასტურა თავის კომპეტენცია მინიმუმ B2 დონეზე, პარალელურად გადის შესაბამის ტერმინოლოგიას ინგლისურად დარგობრივ საგნებში, რამდენად საჭიროებს უალტერნატივოდ მის გავლას?! პროგრამის შინაარსიდან, სტრუქტურიდან და შედეგიდან გამომდინარე სასურველია აღნიშნული სასწავლო კურსი სტუდენტს შეეთავაზოს საჭიროების მიხედვით სურვილისამებრ, არჩევითი სახით. მიუხედავად იმისა, რომ ეს უკანასკნელი არ იწვევს

დარგობრივი მახასიათებლების ან უმაღლესი განათლების აკრედიტაციის სტანდარტების დარღვევას, პროგრამის გაუმჯობესების თვასაზრისით მიზანშეწონილია აღნიშნული საკითხი დამატებით განხილული იქნას დაწესებულების მხრიდან და მკაფიო დასაბუთების საფუძველზე გადაწყდეს. ამავე დროს, არ იქნება ურიგო პროგრამაში გათვალისწინებული იქნას ქართული ენის არჩევითი სასწავლო კომპონენტი, რაც ხელს შეუწყობს კულტურათაშორის კომუნიკაციის გაუმჯობესებას და უცხოელი სტუდენტის ქართულ კულტურაში გათვითცნობიერებას და საზოგადოებაში ინტეგრაციას.

გარდა აღნიშნულისა, ყურადღებას იმსახურებს ის გარემოება, რომ პროგრამა არც სავალდებულო და არც არჩევით ნაწილში არ შეიცავს საერთაშორისო სამართლის დარგის სპეციალისტისთვის განმსაზღვრელი ცოდნისა და უნარების განმავითარებელ მნიშვნელოვან სასწავლო კურსებს. დაწესებულებამ საკუთარი პრიორიტეტების მიხედვით უნდა გადაწყვიტოს რა საერთაშორისო სამართლებრივ ასპექტებზე გააკეთოს აქცენტი და შესაბამისად გააძლიეროს საგანმანათლებლო პროგრამა. აღნიშნული ფაქტორის გათვალისწინება, პროგრამას უფრო გააძლიერებს საერთაშორისო სამართლის მაგისტრის კვალიფიკაციის მკაფიოდ წარმოჩენის თვალსაზრისით. წარმოდგენილი სისუსტე მითუფრო თვალში საცემია, რომ სტუდენტმა შესაძლებელია პროგრამის უმეტესი ნაწილი შეასრულოს არასაერთაშორისო სამართლის მიმართულებით, დაიცვას სამაგისტრო ნაშრომი ასევე არასაერთაშორისო სამართლის აქტუალურ საკითხებზე, გამოწვევებსა თუ პრობლემებზე, რითაც შესაძლებელი ხდება, საერთაშორისო სამართალში არასაკმარისი კომპეტენციით, საერთაშორისო სამართლის მაგისტრის კვალიფიკაციის მოპოვება. იმისთვის, რომ გამოირიცხოს წარმოდგენილი სახით მოვლენების განვითარების შესაძლებლობა, დაწესებულებამ პირველ რიგში უნდა უზრუნველყოს სავალდებულო და არჩევით ნაწილში საერთაშორისო სამართლის მიმართულების კომპონენტების მინიმალური მოცულობით ათვისების სავალდებულობა და განსაზღვროს სამაგისტრო ნაშრომის თემის საერთაშორისო ელემენტის შემადგენლობით შერჩევის მექანიზმი.

საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ ინფორმაცია არის ღია და ხელმისაწვდომი. უსდ უზრუნველყოფს პროგრამის შესახებ ინფორმაციის საჯაროობასა და ხელმისაწვდომობას ვებგვერდის, ღია კარის დრეებისა და სხვა ქსელების/კავშირების მეშვეობით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;
- საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები;
- ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი - <https://gipa.ge/geo>

რეკომენდაციები:

1. საერთაშორისო სამართლის სფეროს, კვალიფიკაციის თავისებურებების გათვალისწინებით საერთაშორისო სამართლის სხვადასხვა დარგების მეშვეობით პროგრამის გაძლიერება;
2. არჩევით ბლოკში საერთაშორისო საჯარო სამართლის მიმართულებით განისაზღვროს მინიმალური ასათვისებელი საკრედიტო მოცულობა;

3. კვალიფიკაციის გათვალისწინებით დაზუსტდეს სამაგისტრო ნაშრომის თემის საერთაშორისო ელემენტის შემადგენლობით შერჩევის მექანიზმი.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. იურიდიული ინგლისურის სტატუსის შეცვლა, მიზანშეწონილია გადატანილი იქნას არჩევით ბლოკში.   2. ვინაიდან პროგრამა ინგლისურენოვანია და შესაძლებელია, რომ პროგრამაზე სწავლის სურვილი გამოთქვას უცხო ქვეყნის მოქალაქემ, მიზანშეწონილია არჩევითი სახით პროგრამაში გათვალისწინებული იქნას ქართული ენის სასწავლო კომპონენტი, რაც ხელს შეუწყობს უცხოელი სტუდენტის კულტურულ და აკადემიურ ინტეგრაციას ქართულ საზოგადოებაში;
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   <u>პროგრამის შინაარსისა და სტრუქტურის ნაწილში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ცვლილებები:</u>   1. სადიპლომო ნაშრომს 20 კრედიტის ნაცვლად მიენიჭა 30 კრედიტი, შესაბამისად გაიზარდა მისთვის განკუთვნილი საათობრივი დატვირთვა;   2. პროგრამის სავალდებულო კომპონენტად განისაზღვრა სასწავლო პრაქტიკა და მიენიჭა 15 კრედიტი;   3. 2020 წელს დამტკიცებული სამართლის დარგობრივ მახასიათებელში განხორციელებული ცვლილებების მიხედვით, სამართლის სამაგისტრო საფეხურის სტუდენტი უნდა აღწერდეს უცხოურ სამართალთან ერთად ეროვნული სამართლის მიღწევებს/ტენდენციებს, კანონმდებლობის განვითარების ხარვეზებსა და გამოწვევებს, საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის უთიერთკავშირსა და ურთიერთმიმართების პრობლემებს. აღნიშნული ცვლილების ასახვა განხორციელდა პროგრამის სილაბუსებში ეროვნული სამართლის კომპონენტის გაძლიერებით (საკითხების ეროვნულ ჭრილში განხილვით, ეროვნული კანონმდებლობისა და სასამართლო პრაქტიკის, შედარებითი მეთოდის გამოყენებით და სხვა.)
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ <u>ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u>   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის შემადგენელი სასწავლო და კვლევითი კომპონენტების შედეგები შედგენილია საგანმანათლებლო პროგრამის და დარგობრივი მახასიათებლების შინაარსობრივი განპირობების გათვალისწინებით. პროგრამის მე-11 მუხლში წარმოდგენილი სწავლის შედეგების რუკა გვამღებს წარმოდგენას თითოეული სასწავლო კურსის ადგილის შესახებ, თუ რომელ შედეგს უზრუნველყოფს ესა თუ ის კომპონენტი. ამავე რუკაში იდენტიფიცირდება სასწავლო კურსის სწავლების სიღრმე და დანიშნულება. პროგრამის თითოეული შედეგისთვის განისაზღვრა სამდონიანი ცოდნის იერარქია: I, D, M, საიდანაც I აღნიშნავს მოცემული საგნის გასვლას გაცნობით დონეზე (Introduction), D აღნიშნავს განვითარებას (Development), M აღნიშნავს განმტკიცებას (Master).

პროგრამის შემადგენელი სასწავლო კურსების შინაარსი ჩამოყალიბებულია დარგის უახლეს მიღწევებისა და აქტუალურ საკითხების გათვალისწინებით, თემატიკა შერჩეულია და ჩამოყალიბებულია იმგვარად, რომ უზრუნველყოფს გაცხადებული შედეგების მიღწევას. დაწესებულებაში მოქმედი ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმი სისტემურად ახდენს სასწავლო კურსების ინდივიდუალურ შეფასებას, მათი სწავლის შედეგების დადარებას პროგრამის შედეგებთან და საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოფს კორექტირების ინიცირებას.

მიუხედავად იმის, რომ პროგრამის სასწავლო კურსების უმეტესი ნაწილი სრულად შეესაბამება უმაღლესი განათლების სამაგისტრო საფეხურს, არის ისეთი კურსებიც რომლებიც დუბლირებენ საბაკალავრო საფეხურის ელემენტებს ან საჭიროებენ კორექტირებას. ასე მაგალითად, საერთაშორისო საჯარო სამართლის კურსი უმეტესწილად ესადაგება საბაკალავრო საფეხურის მოთხოვნებს. აღნიშნული საკითხის გარშემო მსჯელობის/ინტერვიუს დროს, დაწესებულების წარმომადგენლები აპელირებდნენ საერთაშორისო სამართლის სფეროში სტუდენტთა სუსტ მომზადებაზე ბაკალავრიატში. წარმოდგენილი არგუმენტი ვერ იქნება საკმარისი დასაბუთება სამართლის დარგობრივი მახასიათებლების მოთხოვნების საპირწონედ და დუბლირებული სახით იგივე შინაარსის სასწავლო კურსის სავალდებულო სტატუსით პროგრამაში გასათვალისწინებლად. თემატიკა, რომელიც შეტანილია აღნიშნული სასწავლო კურსში წარმოადგენს საბაზო დარგობრივი განათლების საკითხებს და ვერ იქნება ვალიდური სამაგისტრო საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამისთვის. ყურადღებას იმსახურებს სავალდებულო სტატუსის მქონე შედარებითი კორპორაციული სამართლის სასწავლო კურსი. მისი შინაარსი, სწავლის შედეგები საჭიროებს კორექტირებას და სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანას. გარდა ამისა პროგრამის კვალიფიკაციიდან გამომდინარე არ იკვეთება მისი სავალდებულო სტატუსის განმსაზღვრელი წინაპირობების/საფუძვლები.

ასევე, სამართლებრივი მართლწერა სასწავლო კურსი შინაარსი უმეტესწილად უზურუნველყოფს საბაზო ცოდნის და უნარების დაუფლებას და წარმოდგენილი სახით ვერ იქნება ვალიდური სამაგისტრო საფეხურისთვის. მიზანშეწონილია მისი კორექტირება სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

დაწესებულებას გააჩნია სასწავლო კომპონენტების კრედიტებით გაანგარშების წესი. უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის მე-2 თავის მე-2 მუხლი მოიცავს საკრედიტო სისტემას. დადგენილია, რომ კრედიტინაწილდება საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრულ თითოეულ კომპონენტს შორის და მოიცავს კონკრეტული კომპონენტით მისაღწევი სწავლის შედეგებისთვის საჭირო საკონტაქტო და დამოუკიდებელ საათს. კრედიტი არ შეიძლება გაანგარიშებული იქნეს მხოლოდ საკონტაქტო საათების მიხედვით. საკრედიტაციოდ წარმოდგენილი მასალებიდან და აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან ჩატარებული ინტერვიუებიდან ირკვევა, რომ პროგრამის კომპონენტებს შორის კრედიტების განაწილება განხორციელდა შესაბამისი რეგულაციების დაცვით, თითოეული კურსის შინაარსის, სასწავლო მასალის მოცულობისა და სწავლის თავისებურებების გათვალისწინებით შესაბამისი კომპეტენციის მქონე პირების მიერ. აქედან გამომდინარე თითოეული სასწავლო კურსისთვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი საათების რაოდენობა) შეესაბამება ამ კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. საკონტაქტო და დამოუკიდებელ საათებს შორის თანაფარდობა ადეკვატურია და ითვალისწინებს კურსის სპეციფიკას; საკონტაქტო საათების რაოდენობა სხვადასხვა სწავლა-სწავლების მეთოდები (ლექცია, პრაქტიკული, სემინარი და სხვა) შეესაბამება ამ კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის მე-8 ნაწილი განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემას, რომელიც შეესაბამება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემას. აქედან გამომდინარე თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი შეიცავს დეტალიზებულ ინფორმაციას სწავლის შედეგის შეფასების შესახებ. დაწესებულება უზურუნველყოფს სწავლის შედეგების შეფასების მონიტორინგს, ანალიზს და იყენებს მას საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარებისთვის.

სასწავლო კომპონენტების სილაბუსები, შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმების თანახმად შეიცავს ინფორმაციას სავალდებულო და დამხმარე ლიტერატურის, სასწავლო მასალის შესახებ. დაწესებულების მატერიალური ბაზის, ინფრასტრუქტურის დისტანციურიგაცნობის, შესაბამის პერსონალთან ინტერვიუების გზით დასტურდება, რომ ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა შეესაბამება კურსის სწავლის შედეგებს, მიმართულების/დარგის აქტუალურ მიღწევებს, ითვალისწინებს უახლეს კვლევებს მოცემულ სფეროში/დარგში და უზურუნველყოფს პროგრამის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;

• სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები.
რეკომენდაციები: 1. საერთაშორისო საჯარო სამართლის სასწავლო კურსის ჩანაცვლება იგივე სფეროს სამაგისტრო საფეხურისთვის შესატყვისი სასწავლო კურსით;   2. შედარებითი კორპორაციული სამართლის სასწავლო კურსის სავალდებულო სტატუსის შეცვლა, არჩევით ბლოკში განთავსება. შინაარსისა და სწავლის შედეგების ადაპტირება სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნებთან;   3. სამართლებრივი მართლწერის სასწავლო კურსის შინაარსის კორექტირება და სამაგისტრო საფეხურის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   -
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   <u>განახლდა სასწავლო კურსები შემდეგი კომპონენტებით:</u>   • აკადემიური წერა ურისტებისთვის;   • საერთაშორისო ორგანიზაციების სამართალი;   • ადამიანის უფლებათა სამართალი და პრაქტიკა: სოციალური, ეკონომიკური და კულტურული უფლებები;   • პრაქტიკული კურსი: ბიზნეს ტრანზაქციების იურიდიული ასპექტები;   • ევროკავშირის შიდა ბაზრის სამართალი;   • საერთაშორისო სახელშეკრულებლო სამართალი;   • საერთაშორისო საარბიტრაჟო სამართალი;   • სამოსამართლო ეთიკა;   • ევროკავშირის სამართალი გახდა სავალდებულო;   • საერთაშორისო სისხლის სამართალი გახდა არჩევითი;   • პროგრამის შემადგენელი ნაწილი გახდა საერთაშორისო იმიტირებული პროცესებში ყოველწლიური მონაწილეობა: კერძოდ, ვილემ ს. ვისის სახელობის საერთაშორისო კომერციული არბიტრაჟის იმიტირებული პროცესი და ფილიპ ჯესაპის სახელობის საერთაშორისო სამართლის იმიტირებული პროცესი, რომლის ფარგლებშიც სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა თეორიული, პრაქტიკული და კვლევითი უნარ-ჩვევები.
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა სწავლების მე-3 სემესტრში ითვალისწინებს სავალდებულო სასწავლო პრაქტიკას 15 ECTS-ის მოცულობით, რომელიც ხორციელდება შესაბამისი სილაბუსის მიხედვით. დაწესებულებას აქტიური პრაქტიკის უზრუნველყოფის მიზნით გაფორმებული აქვს თანამშრომლობის მეორანდუმები ისეთ ორგანიზაციებთან, როგორიცაა: გეოპოლიტიკური კვლევების საერთაშორისო ცენტრი - ვადაგასულია 2017 წლის 01 ნოემბერი, სსიპ - „საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ“, სსიპ - ნოტარიუსთა პალატა, საქართველოს პროკურატურა, თბილისის საქალაქო სასამართლო - ვადაგასულია 2015 წლის 01 დეკემბრიდან ერთი წლით, შსს საინფორმაციო ანალიტიკური დეპარტამენტთან, შპს „ჯი-ეი-ეი-მენეჯმენტი“ (ს/ნ: 404414861), შპს „ემჯი“ იურიდიული ოფისი (ს/ნ: 4040423147), შპს „გაბუნია და პარტნიორები“ (ს/ნ: 62001019252) - ვადაგასულია 2017 წლის 25 ოქტომბრიდან ერთი წლის ვადით, შპს „ჯე-ემ-ქეი“ - ვადაგასულია 2017 წლის 20 ოქტომბრიდან ერთი წლით. მემორანდუმების ანალიზიდან იკვეთება, რომ უმეტესი ნაწილი ვადაგასულია და არ ითვალისწინებს სამართლის დარგობრივი მახასიათებლებით დადგენილ მოთხოვნებს. კერძოდ, აქტიური პრაქტიკის განსახორციელებლად უნდა შეირჩეს პროგრამის მიზნებისათვის რელევანტური პარტნიორი ორგანიზაციები და პარტნიორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის პირობები უნდა განისაზღვროს ურთიერთთანამშრომლობის დოკუმენტით (მემორანდუმი, ხელშეკრულება). ურთიერთთანამშრომლობის დოკუმენტი დეტალურად უნდა აღწერდეს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებს, მათ შორის, სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობას, პრაქტიკის მიზანსა და ხანგრძლივობას. აღნიშნული პირობებიდან გარკვეული ნაწილი დაკმაყოფილებული არ არის. საგანმანათლებლო პროგრამის კვალიფიკაციის გათვალისწინებით, რამდენიმე პარტნიორ ორგანიზაციაში პრაქტიკის რელევანტურობის საკითხი დგება. მაგალითად პროგრამის მიზნებისთვის გაურკვეველია რა პრაქტიკულ უნარებს შესძენს საერთაშორისო სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს სსიპ - ნოტარიუსთა პალატა, შპს „ჯი-ეი-ეი-მენეჯმენტი“ (ს/ნ: 404414861), შპს „ემჯი“ იურიდიული ოფისი (ს/ნ: 4040423147), შპს „გაბუნია და პარტნიორები“ (ს/ნ: 62001019252), შპს „ჯე-ემ-ქეი“, მით უფრო რომ მათი მნიშვნელოვანი ნაწილის ვადა ამოწურულია. ასევე ერთ შემთხვევაში გავქვს ისეთი შემთხვევა, როგორიცაა შპს „ემჯი“ იურიდიული ოფისთან დადებული მემორანდუმი, რომელიც ვადაგასულია (2018 წლის 5 დეკემბრიდან ერთი წლის ვადით), თუმცა საინტერესოა 5.1 პუნქტის ფორმულირებით „წინამდებარე მემორანდუმით გათვალისწინებული დებულებები არ არის სავალდებულო ხასიათის და მხარეები ამ დებულებებს შეასრულებენ საკუთარი კეტილი ნების საფუძველზე“, რაც ექვს ქვეშ აყენებს პრაქტიკის სრულფასოვან რეალიზაციას. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანი სამუშაო იქნება ჩასატარებელი, პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტის, დარგობრივი მახასიათებლებისა და პროგრამის კვალიფიკაციის მიხედვით სწავლის შედეგების შესაბამისი, მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსში გაწერილი სწავლის მიზნები და შედეგები, რომლებიც ატარებენ ზოგად ხასიათს და არ ასახავენ კვალიფიკაციის შესაბამის უნარებს. აუცილებელია, სამართლის ზოგადი კომპეტენციების პარალელურად, მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს და წარმოჩნდეს საერთაშორისო სამართლის დარგობრივი კომპეტენციებიც.

აქტიური პრაქტიკის გარდა პროგრამის ცალკეული კომპონენტები ითავლსიწინებენ პრაქტიკულ უნარების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით ინტეგრირებულ ფორმასაც. პროგრამაში შემავალი საგნების მნიშვნელოვანი ნაწილი თეორიასთან ერთად მოიცავს პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარების შესაძლებლობას. მაგალითისთვის, სასწავლო კურსის - „შედარებითი სახელშეკრულებო სამართლის“ ფარგლებში სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ ხელშეკრულების შედგენის უნარები, ასევე, სწავლობენ ეუფლებიან გაანალიზებისა და შეფასების მეთოდებს. ხელშეკრულების შედგენის უნარს სტუდენტები იღრმავებენ საგანში „პრაქტიკული კურსი: ბიზნეს ტრანზაქციების იურიდიული ასპექტები“. საკუთარი კვლევის შედეგების, დასკვნებისა და არგუმენტების თაობაზე წერითი და ზეპირი კომუნიკაციის უნარს სტუდენტები გარკვეულწილად ეუფლებიან ისეთ საგნებში, როგორიცაა „სამართლებრივი მართლწერა“, „ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო სამართალი“. აღნიშნული უნარების გაღრმავება უზრუნველყოფილია ისეთი დარგობრივი სასწავლო კურსებით, როგორიცაა „საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის“, „საერთაშორისო სახელშეკრულებო სამართალი“, „საერთაშორისო სახელშეკრულებო სამართალი“. სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილ პროგრამაში პრაქტიკული უნარების განვითარების კუთხით დადებითი იმპულსი შეაქვს არჩევითი კომპონენტის სახით ფილიპ ჯესაპის სახელობის საერთაშორისო სამართლის და ვილემ ს. ვისის სახელობის საერთაშორისო კომერციული არბიტრაჟის იმიტირებული პროცესების კურსებს.

აქტიური პრაქტიკის კომპონენტის განხორციელებას უზრუნველყოფენ ჯიპა-ს აკადემიური პერსონალი და პარტნიორი ორგანიზაციის წარმომადგენლები, რომლებიც აღჭურვილნი არიან შესაბამისი ცოდნით და გამოცდილებით, თუმცა საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით სასურველია მეტი კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვა. ასევე მნიშვნელოვანია დაწესებულების ძალისხმევა სტუდენტების და პერსონალის სამეცნიერო-კვლევით ღონისძიებებში მონაწილეობის ხელშეწყობის კუთხით. წარმოდგენილი მონაცემების მიხედვით დაწესებულება ორიენტირებულია სტუდენტების ექსტრაკურსულარულ აქტივობებში ჩართვაზე. ჩატარებული ღონისძიებების ჩამონათვალის გათვალისწინებით მნიშვნელოვანია მეტი ყურადღება დაეთმოს და მოექყოს საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებისთვის რელევანტური სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებები, ისევე როგორიცაა აბრემუმის გზის მე-10 საერთაშორისო კონფერენცია „ევროკავშირის ასოცირების ხელშეკრულება - პექსპექტივები და გამოწვევები“, სტუდენტური კონფერენცია „საქართველოს ევროინტეგრაციის პერსპექტივები“ და სხვ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;
- საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;

• მემორანდუმები პრაქტიკის ობიექტებთან;   • საერთაშორისო იმიტირებულ სასამართლო პროცესებში მონაწილეობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;   • ექსტრაკუროსპული აქტივობების ჩამონათვალი;   • აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები.
რეკომენდაციები: 1. აქტიური პრაქტიკის წარმატებით განხორციელების მიზნით პროგრამის რელევანტურ ორგანიზაციებთან კავშირების გაძლიერება და დარგობრივი მახასიათებლების მოთხოვნათა დაცვით შესაბამისი მემორანდუმების გაფორმება;   2. მოხდეს სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსის სწავლის მიზნებისა და შედეგების კორექტირება და მასში მკაფიოდ და დეტალურად განისაზღვროს პროგრამის კვალიფიკაციის შესატყვისი მიზნები და კომპეტენციები.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. პროგრამისთვის რელევანტური სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების ჩატარება და სტუდენტთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;   2. საერთაშორისო სამართლის დარგის მეტი სპეციალისტების მოზიდვა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   პროგრამის სავალდებულო კომპონენტად განისაზღვრა სასწავლო პრაქტიკა და მიენიჭა 15 კრედიტი.
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები
პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   პროგრამაში სწავლება-სწავლი მეთოდები ჩამოყალიბებულია მე-5 ნაწილში. ძირითად მეთოდებად განსაზღვრულია ელქცია, ჯგუფში მუშაობა, პრაქტიკული მუშაობა, სემინარი, ელექტრონული რესურსით სწავლება და სხვ. პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი ითვალისწინებს სასწავლო კურსის მიზნის მისაღწევ გზებს (მეთოდებს), რაც სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლების პრინციპებს

ეფუძნება. თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები ორიენტირებულია არა მხოლოდ ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარების გამომუშავებაზე. საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსები (გარდა ჩვენს მიერ ზემოთ აღნიშნული სასწავლოკურსებისა) მოიცავს თემატიკის შესაბამისი სპეციფიკის სწავლა-სწავლების მეთოდებს. საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში ასახული სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების სამაგისტრო საფეხურს და თითოეული სასწავლო კურსის მიზნებსა და შინაარსს. სწავლება-სწავლის მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, უზრუნველყოფს სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას, ხოლო არსებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა - პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას. ამასთან, წავლება-სწავლის მეთოდი შეიძლება მოიცავდეს შესაბამის აქტივობებს: დისკუსია/დებატები, თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება, ჯგუფური (collaborative) მუშაობა, დემონსტრირება, ახსნა-განმარტება, ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერება, დედუქცია, ინდუქცია, ანალიზი, გონებრივი იერიში, შემთხვევების ანალიზი (Case study), პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) და სხვა. პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალი შესაძლოა იყენებდეს ზემოთ ჩამოთვლილ ერთ ან რამდენიმე აქტივობას ან ნებისმიერ სხვა აქტივობას კონკრეტული სასწავლო ამოცანიდან გამომდინარე.

დაწესებულებას შემუშავებული აქვს ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების წესი (სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მე-4 თავი), რომელიც ორიენტირებულია სტუდენტის ინტერესებისა და აკადემიური მომზადების დონის შესაბამისად სასწავლო პროცესის ხელშეწყობაზე. მოცემული წესის პირველი მუხლი უზრუნველყოფს შშმპ-ის და სხვა სპეციალური საჭიროების მქონე სტუდენტებისთვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემშავება/მოდირიცირებასა და სასწავლო გარემოსთან ადაპტაციის და საგანმანათლებლო პროცესში შეუფერხებელი ჩართულობის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს ამმიმართულებით საერთაშორისო თანამშრომლობა ტემპუსის პროექტის - “ინდივიდუალური საჭიროების მქონე პირთა საზოგადოებაში ინტეგრაცია (ASPIRE)” ფარგლებში.

მისასალმებელია და კარგ პრაქტიკად შეიძლება ჩაითვალოს ინკლუზიის კოორდინატორის დაწესებულებაში არსებობა, რომელიც გარდა სხვა ვალდებულებებთან ერთად, პროგრამის ხელმძღვანელთან, ხარისხის სამსახურის, აკადემიური პერსონალის, შშმპ-ის კანონიერი წარმომადგენლისა და სხვა სპეციალურად მოწვეული პირებთან ერთად, ჩართულია ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული პროგრამის შედგენის პროცესში.

დაწესებულებას გააჩნია საერთაშორისო თანამშრომლობის გრძელვადიანი გამოცდილება, მისი სტუდენტები და აკადემიური პერსონალი რეგულარულად მონაწილეობენ გაცვლით პროგრამებში სხვადასხვა სახელმწიფოს უმაღლეს სასწავლებლებში. სააკრედიტაციოდ წარმოდგენილი პროგრამა ცხადყოფს, რომ უცხოელი სტუდენტების მიმართ დაწესებულების აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი ითვალისწინებს მათ კულტურულ და/ან სხვა საჭიროებებს სწავლება-სწავლის და შეფასების მეთოდების ჩამოყალიბებისას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები   • საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;   • საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;   • სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები (თავი 4);   • ხელშეკრულება ტემპუსის პროექტთან დაკავშირებით - “ინდივიდუალური საჭიროების მქონე პირთა საზოგადოებაში ინტეგრაცია (ASPIRE)“;   • ხელშეკრულება “ERASMUS+” პროექტთან დაკავშირებით - “უკეთესი კომუნიკაციის ხელშეწყობა (ABC)” - ხელშეკრულება;
რეკომენდაციები: -
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   -
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   1. ინკლუზიის კოორდინატორის დაწესებულებაში არსებობა და მისი ჩართულობა შესაბამისი პირების სერვისების მიწოდების და ინდივიდუალური გეგმების შემუშავების პროცესში.
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)   -
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება
სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   პროგრამის მე-8 ნაწილი მოიცავს სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემას, რომელიც ეფუძნება დაწესებულების სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მეო-2 თავს. გარდა ამისა თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი შეიცავს ინფორმაციას შეფასების ფორმის, მეთოდებისა და კრიტერიუმების შესახებ, რომელიც სწავლების დაწყებისთანავე ეცნობება სტუდენტებს და ხელმისაწვდომია ელექტრონული ბაზის LMB.GIPA.GE მეშვეობით. აღნიშნული ბაზის მეშვეობით სტუდენტები იღებენ უკუკავშირს, სწავლის შედეგებზე, აგრეთვე საკუთარი ძლიერი და სუსტი მხარეების შედეგების გაუმჯობესების შესახებ ინფორმაციას. პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტის

დაუფლება სწავლების პროცესში სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შეძენილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება. სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შეფასების შემდეგ ფორმებს - შუალედურ (ერთჯერად ან მრავალჯერად) და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა). შეფასების თითოეულ ფორმასა და კომპონენტს შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) განსაზღვრული აქვს ხვედრითი წილი საბოლოო შეფასებაში. დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. სტუდენტს კრედიტი ენიჭება მხოლოდ დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში. დაწესებულების სტუდენტის ცოდნის შეფასების წესები გამომდინარეობენ და სრულ შესაბამისობაშია „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემასთან.

დაწესებულებას გააჩნია ცალკე წესი კვლევითი კომპონენტის (სამაგისტრო ნაშრომის) დაგეგმვის, განხორციელების და შეფასებისთვის. მასში დეტალურად არის გაწერილი კვლევით კომპონენტზე დაშვების, თემისა და ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის რეგისტრაციის, დაცვის გადატანის, პროცედურული, ტექნიკური პარამეტრებისა, დაცვის და შეფასების (ფორმა და კრიტერიუმები) შესახებ. მკაფიოდ და ცხადად არის ჩამოყალიბებული ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის უფლება მოვალეობანი, რაშიც არსებით ფუნქციას ასრულებს შესაბამისი ხელშეკრულება. სამაგისტრო ნაშრომი ფასდება ერთჯერადად კომისიური წესით. წარმოდგენილი წესის მე-9 მუხლის მე-5 პუნქტი განსაზღვრავს სამგისტრო ნაშრომის დაცვის საჯაროობას, კომისიის შემადგენლობის პირობებს, კერძოდ დადგენილია, რომ კომისიის წევრი შეიძლება იყოს როგორც უნივერსიტეტის პროფესორი ან ასოცირებული პროფესორი, ასევე დასაშვებია დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის მქონე სხვა პირი. ინტერვიუს დროს პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ აღნიშნული იყო, რომ სამაგისტრო ნაშრომის შეფასებაში მონაწილეობს გარე შემფასებელი, რეცენზენტი, რაც არ დასტურდება შესაბამისი მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტით.

უნივერსიტეტში ასევე მოქმედებს ეთიკისა და ქცევის კოდექსი, რომელშიც გათვალისწინებულია სტუდენტების მხრიდან არასათანადო ქცევისა და ეთიკის ნორმების დარღვევის საკითხები, მათ შორის, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა პლაგიატისა და აკადემიური თაღლითობის საკითხებს და ასეთი ქცევის გამოვლენის შემთხვევაში ითვალისწინებს შესაბამისი რეაგირების მექანიზმებს. აღნიშნული წესი დეტალურად გაწერილია სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მე-7 თავში. პლაგიატის შესახებ მარეგულირებელი წესები მოიცავენ, როგორც სტუდენტების ისე აკადემიური პერსონალის მხრიდან დაშვებულ ფაქტებს და ითვალისწინებენ პრევენციულ და დადასტურებული ფაქტის მიმართ განსახორციელებელ ზომებს.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემის შემადგენელი ნაწილია საშუალო მაჩვენებლის (GPA) გამოანგარიშება. სტუდენტთა შეფასების საშუალო მაჩვენებელი (GPA) გამოიანგარიშება სტუდენტის მიერ სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებულ ყოველ საგანში მიღებული შეფასების ნამრავლით ამავე საგნის კრედიტზე. საგნებისა და კრედიტების ნამრავლი ჯამდება და იყოფა გავლილი საგნების კრედიტების ჯამურ რაოდენობაზე. საშუალო მაჩვენებლის დაანგარიშებისათვის ნიშნის ხვედრითი წილია: $A =$

4; B = 3,2; C = 2,4; D = 1,6; E = 0, 8.

სტუდენტთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის მიზნით, უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მიხედვით, სტუდენტს უფლება აქვს გაასაჩივროს შეფასება შედეგების გაცნობიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში წერილობითი საჩივრის წარდგენის გზით. საჩივრის განხილვის მიზნით, სკოლის დეკანი განსაზღვრავს იმ ლექტორს ან დარგის სხვა ექსპერტს, რომელიც ვალდებულია 2 კვირის ვადაში საფუძვლიანად შეისწავლოს და ობიექტურად განიხილოს სტუდენტის ნაშრომი. დამოუკიდებელ ექსპერტს ან ლექტორს უფლება აქვს უცვლელად დატოვოს იგივე შეფასება, ან დაწეროს უფრო მაღალი ან დაბალი ქულა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. ადმინისტრაცია ვალდებულია სტუდენტის ნაშრომი, რომელიც ექვემდებარება შეფასებას, ელექტრონული ან მატერიალური ფორმით, შეინახოს ნაშრომის გასაჩივრებისთვის დადგენილი ვადის გასვლამდე.

დაწესებულების ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური და სკოლის დეკანი უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესების მე-8 თავის შესაბამისად ახორციელებენ სააუდიტორიო მუშაობაზე მონიტორინგს და აკადემიური პერსონალის შეფასებას, რომლის შედეგებს 4 ციკლიანი (დაგეგმე-განხორციელე-შეამოწმე-განავითარე) სისტემით იყენებენ განვითარებისთვის. სააკრედიტაციო მასალებში დაწესებულებას წარმოდგენილი აქვს ლექციებზე განხორციელებული მონიტორინგის შედეგები, რომელიც ცხადყოფს, რომ დაწესებულებას გააჩნია მექანიზმები პერსონალის შესაბამისი უნარების შეფასებისთვის და გამოვლენილი ხარვეზების გამოსწორებისთვის. გარდა არწმუნის პერსონალის მართვის პოლიტიკის თანახმად, დაწესებულებას გააჩნია პროფესიული განვითარების სისტემა, რომლის თანახმად უზრუნველყოფილია ყველა თანამშრომლისთვის (თანამდებობის კატეგორიების გათვალისწინებით) განვითარების ხელმისაწვდომობას და ტანაზარ პირობებს. ამ მიზნით დაწესებულება იყენებს შემდეგ კომპონენტებს: საერთაშორისო კონფერენციებსა და ტრენინგებში მონაწილეობა, ადგილობრივ სამეცნიერო-კვლევითსაქმიანობასი ჩართულობა, გაცვლითი პროგრამები სხვადასხვა საერთაშორისო უმაღლეს სასწავლებლებსა და კვლევით ორგანიზაციებში, ადგილობრივ და საერთაშორისო პროექტებში ჩართულობა, უნივერსიტეტის ტრენინგებისა და კონსულტაციების ცენტრში დაგეგმილ სასწავლო კურსებში ჩართვა, როტაციები სხვადასხვა სკოლის პროგრამებს შორის და სასწავლო მასალებით უზრუნველყოფა. გარდა აღწმუნისა პროგრამის განხორციელებაში ცართული პირების პირადი საქმეებიდან და მათი სამუშაო გამოცდილებიდან ირკვევა, რომ მათ გააჩნიათ, თანამედროვე სწავლებისა და სწავლის მეთოდებზე სათანადო ცოდნა და უნარები. ყოველივე ზემოთ აღწმუნული ადასტურებს, რომ დაწესებულება ახდენს შეფასების შედეგების ანალიზს და იყენებს მას სწავლების პროცესის გასაუმჯობესებლად.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამა;
- საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები;
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესები;
- სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების წესი;
- უნივერსიტეტის ეთიკისა და ქცევის კოდექსი;

- პერსონალის მართვის პოლიტიკა;   - ლექციებზე განხორციელებული დასწრების ანალიზი;   - აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები;   - სტუდენტური ელექტრონული ბაზია - LMB.GIPA.GE
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. სამაგისტრო ნაშრომის გარე შემფასებლის/რეცენზენტის მექანიზმის შემუშავება და ოფიციალური დანერგვა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა			✓	

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ა(ა)იპ - ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის (შემდგომში - სამაგისტრო პროგრამა) აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშზე, სხვა დოკუმენტაციასა და აკრედიტაციის დისტანციური ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დასტურდება, რომ სტუდენტები იღებენ სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე კონსულტაციასა და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებულ მხარდაჭერას.

მოქმედი აკრედიტაციის სტანდარტების შინაარსიდან გამომდინარე, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება სტუდენტებს უნდა სთავაზობდეს საკონსულტაციო მომსახურებას, რაც ხელს შეუწყობს მათ განვითარებასა და სწავლის შედეგების მიღწევას. ამასთან, სტუდენტები ინფორმირებულნი უნდა იყვნენ საკონსულტაციო სერვისების მიღების შესაძლებლობის შესახებ, რომლებსაც უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება სთავაზობს. მნიშვნელოვანია, რომ საკონსულტაციო პროცესში ჩართული იყოს როგორც ადმინისტრაციული, ისე აკადემიური პერსონალი.

სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტები იღებენ კონსულტაციას სასწავლო პროცესის დაგეგმვასთან, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებასთან და დასაქმებასთან დაკავშირებით. უნივერსიტეტში სტუდენტთა კონსულტირებისა და მხარდაჭერაში მონაწილეობს უნივერსიტეტის არაერთი თანამშრომელი.

სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ უნივერსიტეტის ვებ-გვერდიდან (<https://gipa.ge/>) მიიღონ ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი ძირითადი დოკუმენტების შესახებ. ვებ-გვერდზე სტუდენტისათვის ხელმისაწვდომია საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის შესახებ ინფორმაცია.

უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე განთავსებულია ისეთი შიდასამართლებრივი აქტები, როგორიცაა: უნივერსიტეტის წესდება, სასწავლო პროგრამის მარეგულირებელი წესი, დებულება, ეთიკისა და ქცევი კოდექსი, სტუდენტთა ინსტრუქცია პლაგიატის თავიდან აცილების შესახებ, შინაგანაწესი, საგანმანათლებლო პროგრამების კატალოგი, სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების წესი, ასევე სხვა შიდასამართლებრივი აქტები.

სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტს შესაძლებლობა აქვს, საგანმანათლებლო

პროგრამების და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი ძირითადი დოკუმენტების, სხვადასხვა ადგილობრივი და საერთაშორისო პროექტებისა და ღონისძიებების (მაგალითად, დაგეგმილი კონფერენციების, შიდასაუნივერსიტეტო და სხვადასხვა ფონდების მიერ დაწესებული/გამოცხადებული სტიპენდიების, გაცვლითი პროგრამების და სხვ.) შესახებ ინფორმაცია, უნივერსიტეტის ვებ-გვერდის გარდა მიიღონ, ფაკულტეტის ადმინისტრაციისგან, ასევე სტუდენტთა მხარდაჭერისა და კარიერული განვითარების ცენტრისგანაც მიიღოს.

ახლადჩარიცხულ სტუდენტს სტუდენტთა მხარდაჭერის და კარიერული განვითარების ცენტრი აწვდის აუცილებელ ინფორმაციას და მართავს მათთან საორგანიზაციო შეხვედრას.

უნივერსიტეტის განმარტებით, კონსულტაციების და დახმარების მიღება სტუდენტს ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე შეუძლია სკოლის დეკანატში, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურში და სასწავლო უნივერსიტეტის სხვა სტრუქტურულ ერთეულებში.

კომუნიკაციის საშუალებებად უნივერსიტეტში ეფექტურად გამოიყენება სოციალური ქსელებში შექმნილი სპეციალური ღია/დახურული ჯგუფები და გვერდებიც. ამავედროულად კონსულტაციის საშუალებებად ასევე გამოიყენება სატელეფონო შეტყობინებები და ზარები.

სტუდენტთა კონსულტირებისა და აუცილებელი მხარდაჭერის პროცესში, საერთაშორისო სამართლის საგამისტრო პროგრამის ჭრილში, ჩართულნი არიან უნივერსიტეტის შემდეგი თანამშრომლები და სტრუქტურული რგოლები: სამართლისა და პოლიტიკის სკოლის დეკანი, საერთაშორისო სამართლის პროგრამის ხელმძღვანელი, კოორდინატორი, სტუდენტთა მხარდაჭერის და კარიერული განვითარების ცენტრი, საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტი და სხვ.

სტუდენტთა საკონსულტაციო სერვისების მხარდაჭერის ჭრილში უნდა გამოიყოს სტუდენტთა მხარდაჭერის და კარიერული განვითარების (შემდგომში - ცენტრი).

ა(ა)იპ „ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის“ დებულების მე-6 თავის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სტუდენტთა მხარდაჭერისა და კარიერული განვითარების ცენტრის მიზანია უნივერსიტეტში სტუდენტების უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა და სტუდენტებზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა, რასაც ცენტრი ახორციელებს საერთო საუნივერსიტეტო მარეგულირებელი აქტების შესაბამისად. ამავე მუხლის თანახმად, დებულებით გათვალისწინებული მიზნების ფარგლებში ცენტრი თავის საქმიანობას ახორციელებს რამდენიმე ძირითადი მიმართულებით, კერძოდ:

- სტუდენტთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფა;
- სტუდენტთა მხარდაჭერა კარიერული განვითარების მიმართულებით;
- სტუდენტური ცხოვრების მრავალფეროვნების უზრუნველყოფა.

დებულების თანახმად, „ცენტრი“ თავის საქმიანობას ახორციელებს უნივერსიტეტის სკოლების პერსონალის, მათ შორის, კოორდინატორებისა და ხარისხის მართვის მენეჯერების ჩართულობით, საერთო საუნივერსიტეტო მარეგულირებელი აქტების შესაბამისად.

დებულება ასევე განსაზღვრავს, რომ მრავალფეროვანი სტუდენტური ცხოვრების უზრუნველყოფის მიზნით ცენტრი გეგმავს და ახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- სტუდენტური სპორტული ღონისძიებები: სათხილამურო, საფეხბურთო, საკალათბურთო და სხვა ტურნირები.
- უნივერსიტეტის გარე სტუდენტური აქტივობები (სპორტული, შემეცნებითი, სატელევიზიო და სხვა აქტივობები);
- სტუდენტური შემეცნებითი ღონისძიებები („რა? სად? როდის?“, GIPA მოგზაურთა კლუბი, ექსპედიცია/ლექცია და სხვა);
- სტუდენტების მიერ ინიცირებული სხვადასხვა საქველმოქმედო და სოციალური ღონისძიებები, ასევე, სტუდენტების ინიციატივით განხორციელებული პროექტები („აიკუბი“, „Lib Art“, რადიო GIPA-ს სტუდენტური გადაცემები);
- სტუდენტური წარმატებების ამსახველი საერთაშორისო ღონისძიებები (დოკუმენტური ფილმების საერთაშორისო ფესტივალებზე წარდგენა, საერთაშორისო იმიტირებულ სასამართლო პროცესებში მონაწილეობა და სხვა);
- სტუდენტური კვალიფიკაციის განმავითარებელი პროექტები (Portfolio Review, GIPA Docu);
- სტუდენტების მაქსიმალური ჩართულობის უზრუნველყოფისათვის ცენტრი მონაწილეობს საერთაშორისო და ადგილობრივ სტუდენტურ კონფერენციებში.

ამრიგად, სტუდენტთა მხარდაჭერისა და კარიერული განვითარების ცენტრი მთავარი რგოლია სტუდენტთა საკონსულტაციო სერვისების განხორციელების მიმართულებით.

აღსანიშნავია საკონსულტაციო სფეროში ელექტრონული საშუალებების როლიც. უნივერსიტეტში მოქმედებს სტუდენტის პირადი ელექტრონული გვერდი - lmb.gipa.ge, რომლიდანაც სტუდენტს შეუძლია მიიღოს ინფორმაცია ჩაბარებული და რეგისტრირებული (მიმდინარე) საგნების შესახებ, მიღებული შეფასებების შესახებ. აქვეა განთავსებული სტუდენტის მონაცემები. სტუდენტის ელექტრონულ გვერდს აქვს მიმოწერის ფუნქცია ადმინისტრაციასთან და საგნის ლექტორთან.

უნივერსიტეტში, სტუდენტთა კონსულტაციის პროცესში ჩართულია აკადემიური და მოწვეული პერსონალიც. განათლების სფეროში მოქმედი რეგულაციებით, პერსონალი ვალდებულია განახორციელოს საკონსულტაციო მომსახურება.

ვიზიტის შედეგად გამოირკვა, რომ აღნიშნული ვალდებულება პრაქტიკაშიც ხორციელდება. სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ აუცილებელი კონსულტაცია პირადი შეხვედრების გზით მიიღონ აკადემიური და მოწვეული პერსონალისაგან. გარდა ამისა, პერსონალი სტუდენტებს უწევს კონსულტაციას სოციალური ქსელისა და სატელეფონო კომუნიკაციის გზით.

სასწავლო კურსების სილაბუსების შესწავლისას გამოირკვა, რომ მათში მითითებულია თითოეული სასწავლო კურსის ხელმძღვანელის საკონსულტაციო დრო, რომელიც ეთმობა სასწავლო კურსის სტუდენტთან ინდივიდუალურ მუშაობას.

ადმინისტრაციულ, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით პირდაპირ არაა განსაზღვრული ზემოაღნიშნულ პირთა ვალდებულება მონაწილეობა მიიღონ სტუდენტთა საკონსულტაციო პროცესში. თუმცა, აკრედიტაციის დისტანციური ვიზიტისას დადასტურდა რომ კონსულტაცია პრაქტიკაში რეალურად ხორციელდება.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, უნივერსიტეტის არაერთი სტრუქტურული რგოლი და თანამშრომელი რეალურად უზრუნველყოფს სტუდენტებისათვის საჭირო

ინფორმაციის მიწოდებას. ადმინისტრაციის, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის განმარტებით, კომუნიკაციის აქტიურ საშუალებად გამოიყენება სოციალური ქსელი „ფეისბუქი“ და ელექტრონული ფოსტა. ამასთან ერთად, კომუნიკაციის გავრცელებული ფორმებია სატელეფონო და პირადი კონსულტაციები.

აღსანიშნავია უნივერსიტეტის როლი სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტთა კარიერული განვითარების მხარდაჭერის საკითხშიც. უნივერსიტეტში დასაქმებასთან დაკავშირებული კონსულტაციები სტუდენტს შეუძლია მიიღოს სტუდენტთა მხარდაჭერისა და კარიერული განვითარების ცენტრში.

ა(ა)იპ „ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის“ დებულების მე-6 თავის მე-6 მუხლის თანახმად, სტუდენტთა კარიერული განვითარების მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად ცენტრი კოორდინაციას უწევს შემდეგი საქმიანობების განხორციელებას:

- სტუდენტებისათვის პარტნიორ უცხოურ უნივერსიტეტებში განათლების მიღების, სემესტრის გავლის ან გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიწოდება და შესაბამისი კონსულტაციების გაწევა;
- სტუდენტების ინფორმირება ვაკანსიების, სტაჟირებების და სხვა კარიერული შესაძლებლობების შესახებ (უნივერსიტეტში არსებული საკომუნიკაციო საშუალება Career@gipa.ge და სხვა საშუალებებით);
- ვაკანსიებისა და სტაჟირებების შესახებ შესაბამისი კონსულტაციების გაწევა, როგორიცაა: გასაუბრებებზე გასვლა, შესაბამისი საბუთების, CV-ს, ავტობიოგრაფიის, სამოტივაციო წერილის, რეკომენდაციის და სხვა დოკუმენტების მომზადება;
- სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა სტაჟირებისა და დასაქმების მხარდასაჭერად, საჯარო და კერძო ორგანიზაციებთან მემორანდუმების გაფორმება;
- სტუდენტების მხარდაჭერა კრედიტიანი სტაჟირებების მიღებასა და შიდა საუნივერსიტეტო სტაჟირება/დასაქმებაში;
- საჯარო სამსახურის ბიუროს სტაჟირების სისტემაში სტუდენტების ჩართულობა, ასევე მათთვის სხვადასხვა ორგანიზაციებში სტაჟირების გავლის ხელშეწყობა;
- უნივერსიტეტში დამსაქმებელთა ბაზის წარმოება, რომლის მეშვეობითაც უნივერსიტეტი აწარმოებს ორმხრივ კომუნიკაციას პოტენციურ დამსაქმებლებთან;
- შრომის ბაზრის კვლევაში მონაწილეობა, რომლის მიზანია შრომის ბაზრის მოთხოვნების განსაზღვრა და საჭიროების მიხედვით, დამსაქმებლის მიერ მოთხოვნილი კადრების პროფესიული უნარების გაუმჯობესება, მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით აკადემიური პროცესის დახვეწა და შესაბამისი კადრების მომზადება;
- კურსდამთავრებულთათვის განკუთვნილი სპეციალური ტრენინგების ორგანიზებაში მონაწილეობა (Alumni Upgrading Courses), რაც კურსდამთავრებულებს კარიერული განვითარების ახალ შესაძლებლობებს სთავაზობს.

უნივერსიტეტი თანამშრომლობს არაერთ პარტნიორ დამსაქმებელ ორგანიზაციასთან.

ექსპერტთა ჯგუფი გაესაუბრა უნივერსიტეტის რამდენიმე პარტნიორ დამსაქმებელს. ინტერვიუს ესწრებოდნენ: გეოპოლიტიკური კვლევების საერთაშორისო ცენტრის, Silk Road Group-ის ერთ-ერთი კომპანიის SRG Investment-ის, არასამთავრობო ორგანიზაცია ინსტიტუციური განვითარებისა და მონიტორინგის ცენტრის, ასევე საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის წარმომადგენლები.

გეოპოლიტიკური კვლევების საერთაშორისო ცენტრის წარმომადგენელმა ინტერვიუს დროს აღნიშნა, რომ ეს ორგანიზაცია მუშაობს ზუსტად საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით. ორგანიზაცია აქტიურად თანამშრომლობს უნივერსიტეტთან. ორგანიზაციამ უნივერსიტეტის სტუდენტები გააგზავნა ეუთოს საზაფხულო სკოლაში. პერიოდულად ორგანიზაცია უნივერსიტეტიდან არჩევს სხვადასხვა სტუდენტს, რომლებსაც რთავენ სხვადასხვა სახის პროექტში. ორგანიზაციის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ მიმდინარე წელს განახლდა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი უნივერსიტეტთან. ორგანიზაციის წარმომადგენელმა ისიც აღნიშნა, რომ მათი მუშაობის სპეციფიკიდან გამომდინარე სჭირდებათ საერთაშორისო სამართლის პროგრამის სტუდენტები, რადგან მათ აქვთ შესაბამისი ცოდნის ბაზა.

Silk Road Group-ის ერთ-ერთი კომპანიის SRG Investment- ის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ მათი მუშაობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, კომპანია რეალურ საჭიროებას ხედავს პროგრამის სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების რესურსების გამოყენებაში.

არასამთავრობო ორგანიზაცია ინსტიტუციური განვითარებისა და მონიტორინგის ცენტრის წარმომადგენელმა კი აღნიშნა, რომ გამოარჩევენ უნივერსიტეტის აღნიშნული პროგრამის კურსდამთავრებულებს ინგლისური ენის ცოდნის მაღალი ხარისხით. რეგულარულად რთავენ სტუდენტებს და კურსდამთავრებულებს კვლევებში. ამასთან, აღნიშნული ორგანიზაციას დასაქმებული ჰყავთ უნივერსიტეტის 10 ზე მეტი კურსდამთავრებული.

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის წარმომადგენელმა ექსპერტებთან აღნიშნა, რომ თავად საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელის რეკომენდაციით დასაქმდა. წარმომადგენლის თქმით ორგანიზაცია თანამშრომლობს ბევრ საერთაშორისო ორგანიზაციასთან და სჭირდებათ საერთაშორისო სამართლის მცოდნეები. ორგანიზაციის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ მათ დაასაქმეს პროგრამის ორი კურსდამთავრებული. საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა თანამშრომლობს უნივერსიტეტთან პროგრამის განვითარების და სასწავლო მოდულების სრულყოფის ნაწილშიც.

საკრედიტაციოდ წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დასტურდება, რომ უნივერსიტეტმა შეისწავლა შრომის ბაზარი. კვლევის შედეგები აისახა შრომის ბაზრის კვლევის დოკუმენტში, რომელშიც ასახულია შრომის ბაზარზე არსებული მდგომარეობა, პრობლემები და ძირითადი გამოწვევები.

ზემოაღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შესაძლებელია აღინიშნოს, რომ უნივერსიტეტის როლი კარიერული მხარდაჭერის მიმართულებით თვალსაჩინოა. თუმცა, ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის კვლევისას გამოიკვეთა რიგი პრობლემური საკითხებისა. მემორანდუმები ზოგადად გაფორმებულია ერთი წლის ვადით, თუმცა მათში ჩადებულია მუხლი, რომლის თანახმადაც მემორანდუმი ავტომატურად გრძელდება, თუ ერთ-ერთი მხარე არ გამოთქვამს მისი შეწყვეტის სურვილს. მაგრამ, ზოგიერთი მემორანდუმის ვადა გასულია და მათში ავტომატური განახლების მექანიზმიც არ არის ჩადებული. ასეთი მემორანდუმებია:

- კომპანია გაბუნია და პარტნიორებთან გაფორმებული მემორანდუმი, რომელიც გაფორმებულია 2017 წელს და მოქმედებდა ერთი წლის ვადით;
- თბილისის საქალაქო სასამართლოსთან მემორანდუმი გაფორმდა 2015 წელს და

მოქმედებდა ასევე ერთი წლის ვადით;

- შპს - ჯიემქეი-სთან მემორანდუმი გაფორმდა 2017 წელს და მოქმედებდა ერთი წლის ვადით;

შესაბამისად, ვინაიდან პარტნიორი დამსაქმებლების როლი, სტუდენტთა კარიერული განვითარების მიმართულებით მნიშვნელოვანია, მიზანშეწონილია პარტნიორ დამსაქმებლებთან მემორანდუმების განახლება და ასევე ისეთ პარტნიორ ორგანიზაციათა წრის გაფართოება, რომლებიც მჭიდრო კავშირში იქნებიან საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულებთან დასაქმების სფეროებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამაგისტრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- საერთაშორისო სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამა;
- უნივერსიტეტის დებულება;
- ხელშეკრულებები;
- სილაბუსები;
- შრომის ბაზრის კვლევის დოკუმენტი;
- ინტერვიუს შედეგები;
- ვებგვერდი - <https://gipa.ge/>

რეკომენდაციები:

1. მიზანშეწონილია პარტნიორ დამსაქმებლებთან მემორანდუმების განახლება და ასევე ისეთ პარტნიორ ორგანიზაციათა წრის გაფართოება, რომლებიც მჭიდრო კავშირში იქნებიან საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულებთან დასაქმების სფეროებთან.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ა(ა)იპ - ჯიპა - საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის (შემდგომში - უნივერსიტეტი) საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის (შემდგომში - სამაგისტრო პროგრამა) თვითშეფასების ანგარიშის, აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და დისტანციური ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შესაძლებელია, აღინიშნოს, რომ უნივერსიტეტში მაგისტრანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელები.

ექსპერტთა ჯგუფმა შეისწავლა უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეები. საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით აკადემიური პერსონალის კვალიფიციურობა და დარგობრივი ცოდნა დასტურდება, როგორც საქართველოში, ისე უცხოეთში მიღებული განათლებით, პროფესიული პრაქტიკით, აკადემიური ნაშრომებით, სამეცნიერო აქტივობით და სხვ. აკადემიური პერსონალი ძირითადად დაკომპლექტებულია დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე პირებით.

უნივერსიტეტის მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია დადასტურებულია შესაბამისი განათლებითა და სამუშაო გამოცდილებით.

უნივერსიტეტში მოქმედებს „სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების წესი“ (შემდგომში - „წესი“), რომლითაც დარეგულირებულია სამაგისტრო ნაშრომის შერჩევის, სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელობის, შესრულებისა და დაცვის წესები.

ზემოაღნიშნული „წესის“ მე-2 მუხლის თანახმად, სამაგისტრო პროგრამების სავალდებულო კვლევით კომპონენტის შესრულება შეუძლიათ მხოლოდ იმ სტუდენტებს, რომლებსაც სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო კომპონენტით გათვალისწინებულ პირობებს აკმაყოფილებენ და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვამდე დააგროვებენ შესაბამის კრედიტებს ყველა სავალდებულო საგანში.

ამავე „წესის“ მე-3 მუხლის თანახმად, სამაგისტრო ხელმძღვანელის შერჩევა, სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში, წარმოებს მაგისტრანტის მიერ სწავლების მეოთხე სემესტრის დაწყებიდან არაუმეტეს 14 კალენდარული დღის განმავლობაში. სამაგისტრო თემის შერჩევა, სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში, წარმოებს მაგისტრანტის მიერ თემის ხელმძღვანელის შერჩევიდან არაუმეტეს 7 კალენდარული დღის განმავლობაში. აღსანიშნავია ხელმძღვანელის შესახებ დაწესებული რეგულაციებიც. ამავე „წესის“ მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მაგისტრანტის ხელმძღვანელი შეიძლება იყოს დოქტორი ან მასთან გათანაბრებული პირი, რომელსაც აქვს მაგისტრანტის სამაგისტრო ნაშრომის თემასთან დაკავშირებულ სამეცნიერო სფეროში კვლევის გამოცდილება და შესაბამისი პუბლიკაციები.

აღნიშნული „წესით“ დარეგულირებულია სამაგისტრო ნაშრომის თანახელმძღვანელობის საკითხიც. „წესის“ მე-5 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების თანახმად, საჭიროების შემთხვევაში მაგისტრანტს შეიძლება ყავდეს კონსულტანტი, რომელიც არის დარგის ექსპერტი ან/და პრაქტიკული გამოცდილების მქონე პირი და აქვს მაგისტრანტის სამაგისტრო ნაშრომის თემასთან დაკავშირებული შესაბამისი გამოცდილება/ცოდნა, რომელსაც იგი შეარჩევს ხელმძღვანელთან და პროგრამის კოორდინატორთან შეთანხმებით. აღნიშნულ შემთხვევაში კონსულტანტი იდენტიფიცირდება, როგორც

სამაგისტრო ნაშრომის თანახმდღვანელი.

ამავე „წესის“ მე-5 მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, ერთმა პიროვნებამ შესაძლოა ხელმძღვანელობა გაუწიოს არაუმეტეს ხუთ სამაგისტრო ნაშრომს. თუმცა, თანახმდღვანელობის შემთხვევაში დაშვებულია არაუმეტეს რვა სამაგისტრო ნაშრომის

დადგენილი „წესის“ თანახმად სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელის მოვალეობაა მისცეს სტუდენტს მიმართულება და რჩევები ნაშრომის გასაუმჯობესებლად. ხელმძღვანელი კონტროლს უწევს მაგისტრანტის მიერ კვლევითი კომპონენტის შესრულებას.

უნივერსიტეტში მოქმედი რეგულაციებით სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი ასრულებს და კომისიის წინაშე აკეთებს სამაგისტრო კვლევის პროექტს/პროსპექტუსის საჯარო პრეზენტაციას, რომელსაც ამტკიცებს პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ შექმნილი კომისია.

რაც შეეხება თავად სამაგისტრო ნაშრომს, უნივერსიტეტის რეგულაციით განსაზღვრულია, რომ სამაგისტრო ნაშრომის დაცვა წარმოებს საჯაროდ, რომლის მსვლელობისას მაგისტრანტი წარმოაჩენს განხორციელებული მუშაობის შედეგებს.

სამაგისტრო ნაშრომების შეფასების წესი კი განსაზღვრულია ამავე „წესის“ მე-11 მუხლით, რომლის თანახმადაც, სამაგისტრო ნაშრომის შესაფასებლად შექმნილი კომისიის მიერ ნაშრომი **ფასდება ერთჯერადად**, დასკვნითი შეფასებით. სტუდენტის მიღწევების შეფასება ხდება 100-ქულიანი სისტემით. ამასთან, ზემოაღნიშნული „წესის“ პირველ დანართში აღნიშნულია, რომ სამაგისტრო ნაშრომს აფასებს რეცენზენტი და კომისიის წევრები. ხვედრითი წონები გადანაწილებულია შემდეგნაირად - 50% რეცენზენტის შეფასება, 50% კომისიის წევრების საშუალო არითმეტიკული. რეცენზენტი სამაგისტრო ნაშრომის დაცვამდე **ერთი კვირით ადრე სადიპლომო ნაშრომის რეცენზიას აწვდის პროგრამის კოორდინატორს**, რომელიც დოკუმენტს უგზავნის სტუდენტს და სხვა კომისიის წევრებს გასაცნობად.

პროგრამის ხელმძღვანელმა და აკადემიურმა პერსონალმა აღნიშნა, რომ სამაგისტრო ნაშრომის შეფასება ორ ნაწილად ხდება, საიდანაც ერთ ნაწილს აფასებს რეცენზენტი, ხოლო მეორეს - დაცვის კომისია. თუმცაღა, უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი წესისა და უნივერსიტეტში დადგენილი პრაქტიკის გათვალისწინებით, ბუნდოვანია, თუ რაში მდგომარეობს სამაგისტრო ნაშრომის ერთჯერადი შეფასება, მითუფრო, რომ რეცენზენტი წინასწარ აფასებს ნაშრომს და შეფასებას კოორდინატორს აწვდის. შესაბამისად უნივერსიტეტის აღნიშნული რეგულაცია მოითხოვს ნათელის მოფენას, რათა ორაზროვანი და დამაბნეველი არ აღმოჩნდეს სტუდენტთათვის.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი გაეცნო დაცული სამაგისტრო ნაშრომების სიას, სამაგისტრო ნაშრომებს, გაესაუბრა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს, სამაგისტრო პროგრამის სხვადასხვა კურსის სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებს.

სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელები აღნიშნავენ, რომ მათ რეგულარული კონსულტაციები აქვთ მაგისტრატურის სტუდენტებთან. კონსულტაციების სიხშირე შეესაბამება პროგრამისა და საკვლევი თემის სპეციფიკას. ინტერვიუების პროცესში გამოიკვეთა, რომ ხელმძღვანელები ითვალისწინებენ მაგისტრანტთა ინტერესს და ეხმარებიან, როგორც სამაგისტრო თემის შერჩევაში ისე მის შესრულებაში.

სამაგისტრო ნაშრომების სიის დოკუმენტის შესწავლისას აგრეთვე გამოიკვეთა, რომ სტუდენტებს ძირითადად ხელმძღვანელობენ ისეთი პირები, რომლებიც არ წარმოადგენენ

არც აკადემიურ და არც მოწვეულ პერსონალს. ყოველ შემთხვევაში, დაწესებულებას აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სიაში არ მიუთითებია აღნიშნული პირები პროგრამაში ჩართულ პერსონალად. შესაძლოა, ზოგიერთ შემთხვევაში ეს საკითხი იმით იყოს გამოწვეული, რომ სიაში მითითებული ზოგიერთი პირი უკვე აღარ თანამშრომლობს უნივერსიტეტთან. თუმცა, აღნიშნულ საკითხს 2020 წლის ნაშრომებშიც ვხვდებით. ამ, ჭრილში გასააზრებელია, რატომ არ ხდება სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელებად უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის გამოყენება. აკრედიტაციის პროცესში შესაფასებელია, თუ რამდენად მდგრადია პროგრამა ამ მხრივ და დაძლევის თუ არა რეალურად მაგისტრანტთა ხელმძღვანელობის საჭიროებას.

რაც შეეხება სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელთა კომპეტენციას, აღსანიშნავია, რომ ხელმძღვანელებს აქვთ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომები, ასევე აქტუალური და შესაფერისი ცოდნა, რათა გაუძვენ კვლევას. შესაბამისად, მაგისტრანტებს ხელმძღვანელობენ სათანადო კომპეტენციის კადრები. თუმცა, აღსანიშნავია ისიც, რომ გასულ წლებში მაგისტრანტებს ხელმძღვანელობდნენ არა დოქტორის, ან მასთან გათანაბრებული სამეცნიერო ხარისხის მქონე პირი, არამედ მაგისტრის ხარისხის მქონე პერსონალი. აღნიშნული კი, ეწინააღმდეგება თავად უნივერსიტეტის მიერ დადგენილ რეგულაციებს.

ექსპერტთა ჯგუფი გაეცნო დაცული სამაგისტრო ნაშრომების ჩამონათვალს და კვლევები მიიჩნია აქტუალურად. ექსპერტთა ჯგუფი ასევე გაეცნო კონკრეტული სამაგისტრო ნაშრომების შინაარსსაც და გამოარკვია, რომ სამაგისტრო ნაშრომების სათაურები აქტუალურია, აქვს სამეცნიერო სიახლე, ხოლო, შინაარსი დადებითად შეაფასა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- „სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის,
- განხორციელებისა და შეფასების წესი“.
- დაცული სამაგისტრო ნაშრომების სია;
- სამაგისტრო ნაშრომები;
- ინტერვიუს შედეგები;
- ვებ გვერდი - <https://gipa.ge/> .

რეკომენდაციები:

1. უნივერსიტეტმა უნდა იზრუნოს აკადემიური პერსონალის რესურსის თემის ხელმძღვანელებად გამოყენებაზე და თუ არსებული რესურსი არასაკმარისია მაშინ იზრუნოს აკადემიური პერსონალის რაოდენობის გაზრდაზე.
2. საჭიროა უნივერსიტეტში მოქმედ „სამაგისტრო პროგრამების კვლევითი კომპონენტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების წესში“ ნათლად გამოიკვეთოს სამაგისტრო ნაშრომის შეფასების საკითხი.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

1. მიზანშეწონილია უნივერსიტეტმა უზრუნველყოს მის მიერ დადგენილი პროცედურების პრაქტიკაში განხორციელება. კერძოდ, მაგისტრანტს ხელმძღვანელობდეს იმ კვალიფიკაციის მქონე პირი, რომელიც თავად უნივერსიტეტის რეგულაციებითაა

დადგენილი.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) -
შეფასება   ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა		✓		

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამისა და თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, საერთაშორისო სამართლის პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია როგორც აკადემიური ისე მოწვეული პერსონალი. სასწავლო პროცესის უზრუნველყოფის პროცესში აქტიურად არის ჩართული უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის თანამშრომლები. უნივერსიტეტის ადამიანის რესურსების მართვის პოლიტიკის განსაზღვრელი დოკუმენტის მიხედვით, უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია სასწავლო წლის დასაწყისში განსაზღვრის კადრის საჭიროებას და აცნობებს ადმინისტრაციას. ამავე დოკუმენტის მე-5 ნაწილის მიხედვით აკადემიური პერსონალი შეიძლება აყვანილი იყოს პროფესორის, ასოცირებული პროფესორის, ასისტენტ-პროფესორის და ასისტენტის სახით.

ამავე დოკუმენტის შესაბამისად, პროფესორის აკადემიურ თანამდებობაზე შეიძლება აირჩეს დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირი, რომელსაც აქვს სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის არანაკლებ 6 წლის სტაჟი. ამასთან, აუცილებელია დასტურდებოდეს მისი სამეცნიერო კონფერენციებში/სემინარებში მონაწილეობა (გამოქვეყნებული ნაშრომები/სტატიები).

ასოცირებული პროფესორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები: განსაზღვრულია დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი შესაბამის დისციპლინაში; სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის არანაკლებ 4 წლიანი გამოცდილება; სამეცნიერო კონფერენციებში/სემინარებში მონაწილეობა (გამოქვეყნებული ნაშრომები/სტატიები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

ასისტენტ-პროფესორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები: დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი შესაბამის დისციპლინაში; სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის არანაკლებ 3 წლიანი გამოცდილება; სამეცნიერო კონფერენციებში/სემინარებში მონაწილეობა (გამოქვეყნებული ნაშრომები/სტატიები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

ასისტენტის საკვალიფიკაციო მოთხოვნები: დოქტორანტი;

ამავე დოკუმენტის მიხედვით, „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებით შეიძლება განისაზღვროს პროფესიული ნიშნით კვალიფიციური პერსონალის მიერ ამ მუხლის პირველი-მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული აკადემიური თანამდებობის დაკავების შესაძლებლობა. ამ შემთხვევაში პირის კვალიფიკაცია შეიძლება დასტურდებოდეს პროფესიული გამოცდილებით, სპეციალური მომზადებით ან/და პუბლიკაციებით. შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონედ ითვლება პირი, რომელსაც აქვს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია“

თვითშეფასების ანგარიშის გაცნობისა და გასაუბრების შედეგად დადგინდა, რომ პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია 5 აკადემიური პერსონალი (2 პროფესორი) და 3 ასოცირებული პროფესორი. პროგრამის განხორციელების პროცესში აკადემიურ პერსონალთან ერთად ჩართულია 13 მოწვეული ლექტორი. გასაუბრების დღეს აღინიშნა, რომ მიღებული ახალი დარგობრივი მახასიათებლების გამო აუცილებელი გახდა აკადემიური პერსონალის დამატება. შესაბამისად, სკოლას შეემატა სამართლის მიმართულების შემდეგი აკადემიური პერსონალი: 4 ასოცირებული პროფესორი და 2 პროფესორი. თუმცა აღნიშნული პროგრამის განხორციელებაში ჩართულები არიან მხოლოდ ორი პირი. შევითხვის შედეგად დადგინდა, რომ აკადემიური პერსონალი სრულად არის ჩართული სამეცნიერო კვლევის ნაწილში. (მათ შორის სამაგისტრო თემის ხელმძღვანელობის კომპონენტი).

გასათვალისწინებელია, რომ პროგრამაში ჩართული პრების გარდა, რომ სამართლისა და პოლიტიკის სკოლას ჰყავს სამართლის მიმართულების 10 პროფესორი, რომელთა ნაწილიც არ კითხულობს სალექციო კურსს „საერთაშორისო სამართლის“ სამაგისტრო პროგრამაზე, თუმცა აკადემიური საბჭოს ან სხვა სამუშაო ჯგუფების ფორმატში აქტიურ მონაწილეობას იღებს პროგრამის სტრატეგიული ხედვის, კურიკულუმის შემუშავება/განახლების და ხარისხის ზრუნველყოფის მიმართულებით.

დადგინდა, რომ პროგრამა განხორციელდება 5 აკადემიური პერსონალის მიერ, საიდანაც 2 პროფესორი უძღვება 4 საგანს (1 სავალდებულო დანარჩენი არჩევითი) და პროგრამის ხელმძღვანელი - 1 საგანს (სავალდებულო საგანი).

რაც შეეხება ასოცირებული პროფესორებს: ერთ-ერთი უძღვება 1 საგანს - სავალდებულო - აკადემიური წერა იურისტებისათვის, მეორე პერსონალის წევრი უძღვება 1 საგანს - საერთაშორისო არბიტრაჟი- არჩევითი, და კიდევ ერთი წევრი 2 საგანს - საინვესტიციო სამართალი და ევროპის შიდა ბაზრის სამართალი - არჩევითი.

წარმოდგენილი ინფორმაციით, აკადემიური პერსონალი შეფარდება სტუდენტებთან შეადგენს 5/28, რაც პროგრამის მდგრადობის შენარჩუნებისათვის არასაკმარისია. ამასთან, აკადემიური პერსონალიდან ერთი ასოცირებული პროფესორი უძღვანეობს არაიურიდიული, თუმცა სავალდებულო საგანს, ხოლო ხოლო დანარჩენი 3 პირი მხოლოდ ერთ არჩევი საგანს. პროგრამის განმახორციელებელი ბირთვის მოწვეული ლექტორებია, რომელთა ჯამის შეადგენს 13. მოწვეული ლექტორები შერჩეულნი არიან აკადემიური და პროფესიული ნიშნით, თუმცა რეკომენდირებულია უნივერსიტეტის მიერ პროგრამის განმახორციელებელი ბირთვი დაკოპლექტდეს აკადემიური პერსონალთან, რაც აუცილებელია პროგრამის მდგრადობისათვის.

აღსანიშნავია, რომ ერთი ასოცირებული პროფესორი ასწავლის მხოლოდ

არაიურიდიული, თუმცა სავალდებულო საგანს (აკადემიური წერა იურისტებისათვის), ხოლო პროფესორის თანამდებობაზე არჩეულია ერთ-ერთი პერსონალი, რომელსაც გააჩნია მაგისტრის აკადემიური ხარისხი და არა აკადემიური დოქტორის ხარისხი. ამავე დროს იგი არ არის არც დოქტორანტი.

II. აღსანიშნავია, რომ უსდ მითითებით პროგრამის განმახორციელები აკადემიური პერსონალის მხრივ ჰყავს 10 აკადემიური პერსონალი, თუმცა ისინი არ არიან ჩართული პროგრამის განხორციელებაში. კითხვის პასუხად დაფიქსირებული იყო, რომ ახლად დამატებული პერსონალი აქტიურად იყო ჩართული სამეცნიერო და კვლევით საქმიანობაში, ასევე, სამაგისტრო თემის ხელმძღვანელად. თუმცა წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, სკოლის მიერ დამატებულია მთელი რიგი ასოცირებული პროფესორისა თუ პროფესორისა. თუმცა წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომების შესახებ ინფორმაციის მიხედვით, აღნიშნული პირები სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელები არ არიან. შესაბამისად, გაუკვეველია მათი უშუალო ჩართულობა სასწავლო და კვლევით საქმიანობაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკა;
- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- პირადი საქმეები;
- გასაურების შედეგები;
- კონკურსის მასალები.

რეკომენდაციები:

1. მოხდეს აკადემიური პერსონალის რაოდენობის ზრდა და გონივრული შესაბამისობა სტუდენტების რაოდენობასთან;
2. პროგრამის განმახორციელებელი ძირითადი ბირთვი დაკოპლექტდეს აკადემიური პერსონალისაგან;

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

1. სასურველია აკადემიური პერსონალი თანაბარი დატვირთვით იქნას ჩართული პროგრამის გახორციელებაში.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

1. განახლდა აკადემიური პერსონალის შემადგენლობა. მათ შორის დაემატა 4 ასოცირებული პროფესორი და 2 პროფესორი. დაწესებულებას პირველადი აკრედიტაციის შედეგად განსაზღვრული რეკომენდაციები არსებითად გათვალისწინებული და ასახული იქნა საერთაშორისო სამართლის მოქმედ საგანმანათლებლო პროგრამაში.

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☑ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ბა ახორციელებს საერთაშორისო სამართლის სამაგისტრო და სამართლის საბაკალავრო პროგრამას. მასალებში წარმოდგენილია პერსონალის სამეცნიერო შეფასების და პერსონალის შეფასების გამოყენების შესახებ დოკუმენტი. აღნიშნული დოკუმენტის მიხედვით, უსდ აწარმოებს აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო პროდუქტიულობის შეფასებისა და ანალიზის სისტემას რომელსაც ახორციელებს ყოველწლიური ანგარიშგების ფორმით. საუნივერსიტეტო სკოლებიდან აღნიშნული ინფორმაციის შეკრება ხორციელდება აკადემიური პერსონალის პროდუქტიულობის შეფასების წლიური ანგარიშგების ფორმის საფუძველზე, რომელიც გულისხმობს შემდეგ კომპონენტებში ინფორმაციის შეკრებასა და გაანალიზებას: მონაწილეობა კონფერენციაში; გამოქვეყნებული პუბლიკაციები; კვლევით პროექტებში მონაწილეობა (განხორციელებული, მიმდინარე) კვლევითი პროექტების მიმოხილვით, ხოლო დასრულებული პროექტების შემთხვევაში, შედეგების მიმოხილვით; საკონსულტაციო პროექტებში მონაწილეობა (განხორციელებული, მიმდინარე), რაც გულისხმობს საჯარო და კერძო სექტორის ორგანიზაციებისთვის გაწეულ კონსულტაციას, ტრენინგებს და სხვა ტიპის აქტივობებს. დოკუმენტის მიხედვის უსდ მიერ ძლიერ კომპონენტად არის მიჩნეული კვლევების წარმოება. ასევე, უსდ მოსაზრებით უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო გამოცდილება მაღალია, რაც დასტურდება გამოქვეყნებული პუბლიკაციების მაღალრეიტინგულ იმპაქტ-ფაქტორიან და რეფერირებად ჟურნალებსა და კრებულებში გამოქვეყნებით და სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობით.

თუმცა კვლევითი საქმიანობა საერთაშორისო სამართლის პროგრამის ნაწილში საკმაოდ მცირეა. აკადემიურ პერსონალთან შეხვედრაზე დასმული კითხვის საპასუხოდ უნივერსიტეტის ერთ-ერთი პროფესორის მიერ მითითებული იქნა, რომ მასთან პირველად ხორციელდება საუნივერსიტეტო გრანტის ფარგლებში კვლევითი პროექტი, რომლის საფუძველზე სტუდენტების მიერ მოზადდება სამეცნიერო სტატია. მისი მითითებით ეს ძალიან მნიშვნელოვანი პროექტია, თუმცა მსგავსი აქტივობა პირველია.

უსდ მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტით (პერსონალის საქმიანობის შესახებ) მითითებულია უსდ მიერ განხორციელებული კვლევითი საქმიანობის ჩამონათვალი და მცირე კვლევების კონკურსის ჩატარების შესახებ. აღნიშნულ ჩამონათვალში მხოლოდ ერთი ეხება სამართლის საკითხს (ადამიანური სივრცე ადამიანის უფლებებისათვის, წარმომდგენი სამართლისა და პოლიტიკის სკოლა, პროექტის ავტორი პერსონალის წევრი,

სამართლის და პოლიტიკის სკოლის მოწვეული ლექტორი ადამიანის უფლებათა სამართალში), ამასთან, გაცემული სამოგზაურო გრანტიდან მხოლოდ რამდენიმეა მიმართული პროგრამის განმახორციელებელი პირისათვის (-2015). ამასთან, დოკუმენტის მიხედვით საკმაოდ მცირეა სამართლის სკოლის განსახილველ პროგრამაში ჩართული პირთა სამეცნიერო თუ სხვა სახის პროექტებში ჩართულობა. საქმეში წარმოდგენილია არაერთი მემორანდუმი სხვადასხვა უნივერსიტეტთან, თუმცა ერთობლივი პროექტების რაოდენობა მცირეა.

აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად დოკუმენტში აღნიშნული ძლიერი მხარისა, სამეცნიერო და კვლევითი საქმიანობა, გასაუბრების დროდ უსდ-ს წარმომადგენლის მიერ დასახელდა, როგორც სუსტი მხარე. წარმოდგენილ პირადი მასალების შესწავლის შედეგად ვერ იქნა დადასტურებული პროგრამაში ჩართული პერსონალის ინტენსიური სამეცნიერო კვლევის განხორციელების შესახებ და მათი პუბლიკაციების გამოქვეყნება მაღალრეიტინგულ იმპაქტ-ფაქტორიან და რეფერირებად ჟურნალებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები   • პერსონალის საქმიანობის შეფასების დოკუმენტი;   • ლევან ნანობაშვილისა და გიორგი ხატიძის მასარიკის უნივერსიტეტის ვიზიტის დოკუმენტაცია;   • აკადემიური პერსონალის პირადი საქმე.   • ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები: 1. მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს და საუნივერსიტეტო მარეგულირებელ აქტებში მკაფიოდ გაიწეროს აკადემიური და პროგრამის განხორციელებაში ჩართული სხვა პირების კვლევით და სამეცნიერო საქმიანობაში (მათ შორის საერთაშორისო გაცვლით პროექტებსა და კონფერენციებში) ჩართვის აუცილებლობა, მათი წახალისების, ხელშეწყობის მექანიზმები და მოხდეს განხორციელებული საქმიანობის, მიღებული შედეგების მონიტორინგი და ანალიზი;   2. საუნივერსიტეტო მარეგულირებელ აქტებში მკაფიოდ გაიწეროს და ჩამოყალიბდეს პერსონალის მიერ სამეცნიერო ნაშრომების მაღალრეიტინგულ, იმპაქტ-ფაქტორიან და რეფერირებად ჟურნალებში გამოქვეყნების აუცილებლობა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. გაუმჯობესდეს პარტნიორული რესურსების გამოყენება, მეტი ინტენსივობით დაიგეგმოს და განხორციელდეს ერთობლივი პროექტები პარტნიორ საერთაშორისო უნივერსიტეტებთან.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):   1. უნივერსიტეტი მხარს უჭერს სტუდენტთა ჩართულობას, მონაწილეობას საერთაშორისო იმიტირებულ პროცესებში და უზრუნველყოფს შესაბამის ღირსშესანიშნაურობის მონაწილეობისთვის აუცილებელი ხარჯების ანაზღაურებას.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

- უნივერსიტეტს საკუთრებაში აქვს ორი სასწავლო კორპუსი. სადაც ხორციელდება სასწავლო პროცესი. უნივერსიტეტი აღჭურვილია ტექნოლოგიური აღჭურვილობით, გააჩნია შესაბამისი წიგნადი ფონდი, რომელიც გამოყენება სტუდენტს თავისუფლად შეუძლია სასწავლო პროცესის ფარგლებში.
- სტუდენტს სასწავლო მასალა გადაეცემა ე.წ. რიდერის სახით, რომელიც აუცილებლად ხელმისაწვდომია სასწავლო პროცესის დაწყების წინ. სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა მყისიერად დაუკავშირდეს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასა და კურსის ხელმძღვანელს და მისთვის საინტერესო ნებისმიერ საკითხზე.
- პანდემიის პირობებში არ მომხდარა სწავლის პროცესის შეფერხება და ელექტრონული რესურსების გამოყენებით სწრაფად მოხდა დისტანციური სასწავლო პროცესზე გადასვლა.
- კურდამთავრებულთა მითითებით სასურველია დაიხვეწოს და განვითარდეს მატერიალურ ტექნიკური-ბაზა. მათი მითითებით გასაუმჯობესებელია სალექციო და საგამოცდო ოთახები. (მაგ. სკამი, მაგიდა, და სხვა საშუალებები, რომელიც სჭირდება სტუდენტს გამოცდისა და ლექციის ჩატარების დროს).

უსდ-ს მატერიალური ბაზის დათვალიერებისას ელექტრონულად ცხადი გახდა, რომ დისტანციურ რეჟიმზე გადასვლა საკმაოდ მარტივად და პრობლემების გარეშე მოხდა. ონლაინ სწავლების პარალელურად მოხდა ბიბლიოთეკის დისტანციურად მუშაობის გაძლიერება. მოთხოვნის შემთხვევაში სტუდენტი მიიღეს დახმარებას ონლაინ. მათ შორის საკითხავი მასალაც მიეწოდება ელექტრონული ფორმით. ბიბლიოთეკის წარმომადგენლების მიერ ხდება წიგნების დასკანერება, საავტორო უფლებების მაქსიმალური დაცვით. ამავე დროს ინტესიურად ხდება წიგნადი ფონდის გამდიდრება უცხოენოვანი ლიტერატურის შეძენით. უნივერსიტეტი აღჭურვილია სამეცნიერო ბაზებით, რომლის გამოყენების შესაძლებლობა აქვს სტუდენტებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან;
- უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა;
- ინტერვიუს შედეგები;

• ბაზის ელექტრონული საშუალებებით დათვალიერება.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. დაიხვეწოს და გაუმჯობესდეს უსდ-ს მატერიალურ ტექნიკური ბაზა (მაგ.: მოეწყოს იმიტირებული სასამართლო პროცესების დარბაზი).
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა
პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   საგანმანათლებლო პროგრამის საფასური შეადგენს 4000 ლარს, რაც საკმაოდ კონკურენტუნარიანი ფასია ბაზარზე. უსდ წარმომადგენლების მიერ მითითებული იქნა, რომ პროგრამის საფასური სრულად საკმარისია პროგრამის განხორციელებისათვის. პროგრამაში ჩართული პერსონალის სახელფასო ფონდი და საათობრივი ანაზღაურება საკმაოდ კონკურენტუნარიანი და მაღალის ბაზარზე დადგენილ ფასთან შედარებით.   ამასთან, პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება სტუდენტთა საერთაშორისო იმიტირებულ პროცესებში მონაწილეობის დაფინანსება. თუმცა მიზანშეწონილია წახალისდეს და გაძლიერდეს სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში სტუდენტების მეტი ნაკადის ჩართულობა და სამეცნიერო გრანტების გაცემა. სამეცნიერო გრანტების გაცემის პრაქტიკა საკმაოდ მწირია. შესაბამისად, მისი გაძლიერება და სტუდენტთა მასში ჩართულობა აუცილებელია.   წარმოდგენილი ბიუჯეტის შესაბამისად, კვლევების, კონფერენციებისა და კურიკულიუმების განახლებისათვის განკუთვნილია შემოსავლის 5%. თანხის რაოდენობის მხრივ თუ ვიმსჯელებთ, სამეცნიერო და კვლევით საქმიანობის განხორციელების პროცესში აღნიშნული თანხა შეუსაბამოდ მცირეა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები

• პროგრამის ბიუჯეტი;   • ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. გაიზარდოს სამეცნიერო-კვლევითი, კონფერენციებისა და კურიკულუმების განახლების მიზნით გამოყოფილი ფულადი ფონდი;   2. გაძლიერდეს სამეცნიერო საქმიანობაში ჩართულ პირთა ფინანსური მხარდაჭერა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება   ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ბა მუდმივად ზრუნავს სასწავლო პროცესის ხარისხის ამაღლებასა და გაუმჯობესებაზე. უნივერსიტეტის მისიისა და მიზნების მისაღწევად, იგი ქმნის საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასების სისტემას, შეიმუშავებს სასწავლო პროცესთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს და სისტემატურად ახორციელებს თავისი საქმიანობის შეფასებას. სწავლების ხარისხის შეფასების ციკლი შედგება შემდეგი ეტაპებისგან: დაგეგმე, განახორციელე, შეამოწმე და განავითარე.

საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებაში სკოლის აკადემიურ და ადმინისტრაციულ პერსონალთან ერთად ჩართულნი არიან უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, პოტენციური დამსაქმებლები, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და საჭიროებისამებრ სხვა დაინტერესებული პირები.

პროგრამის შემუშავებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს შრომის ბაზრის მოთხოვნები, უნივერსიტეტის კვლევითი პრიორიტეტები, გარე პარტნიორებთან კონსულტაციები, დარგის სპეციფიკა და საუკეთესო ადგილობრივი და საერთაშორისო პრაქტიკა. საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებას უძღვება პროგრამის ხელმძღვანელი, რომელიც პასუხისმგებელია პროგრამის დაგეგმვასა და შემუშავებაზე, პროგრამის შეფასების პროცესში მონაწილეობასა და განვითარებაზე. საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება ხორციელდება უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ, რომლის დადებითი დასკვნა სავალდებულოა პროგრამის განხორციელებისათვის.

საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარების მიზნით უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური შესაბამისი პროგრამის ხელმძღვანელის ჩართულობით ყოველწლიურად ატარებს საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შეფასებას.

ინტერვიუს შედეგების შესაბამისად, სკოლის ხარისხის სამსახურის უფროსის მითითებით უსდ-ში დანერგილია სკოლების მიერ ერთმანეთის შეფასების სისტემა (ე.წ. ჯვარედინი შეფასება);

უსდ მიერ დადგენილია ლექციებზე დასწრების პრაქტიკა ხარისხის შეფასების მიზნით. კერძოდ, პროგრამის ხელმძღვანელი ან სხვა უფლებამოსილი პირი შეარჩევს ლექციას და ახორციელებს დასწრებას. აღნიშნული მიზნით წარმოდგენილია ლექციებზე დასწრების მონიტორინგის შედეგი, რომელიც მიხედვითაც შეფასდა ჩატარებული ლექცია და სწავლის ხარისხი. შეფასდა ლექტორის პროფესიონალიზმი და სასწავლო ტექნიკური

მხარე.

დადგინდა, რომ განსაკუთრებულად მაღალი შეფასება ლექტორებმა დაიმსახურეს ისეთ კრიტერიუმებში, როგორიცაა 1. თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა და გამოცდილება; 2. სწავლების მეთოდოლოგია, გადმოცემის უნარი და სტუდენტების ჩართულობის უზრუნველყოფა სასწავლო პროცესში; 3. ენთუზიაზმი. შედარებით დაბალი შეფასებით გამოირჩევა ლექტორის მიერ დამხმარე საშუალებების (POWERPOINT, FLIPCHART...) გამოყენება.

უსდ- მითითებით პროგრამისა და სასწავლო პროცესის ხარისხის შეფასების პროცესში ჩართულები არიან სტუდენტებიც, ხდება ხშირი ჯგუფური და ინდივიდუალური შეხვედრები. ისინი ახდენენ პრობლემის/საკითხის იდენტიფიცირებას, მაგ. ტექნიკური საშუალებები დაურიგეს სტუდენტებს. გზამკვლევიც დაამზადეს სტუდენტებისათვის და პროფესორებისათვის.

სტუდენტთა შეფასებით ადვილად ხორციელდება მათი კომუნიკაცია ადმინისტრაციულ პერსონალთან და ლექტორებთან. არსებობს საკომუნიკაციო სხვადასხვა საშუალება, ელ. ფოსტა, LMB-ის ბაზა და სხვადასხვა ჯგუფი სოციალურ ქსელებში. ლექტორების მიერ წინასწარ განსაზღვრულ საათებში შესაძლებელია მათთან ეფექტური კომუნიკაცია. სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მითითებით ადვილად ხდება მათ მიერ დასმული პრობლემების მოგვარება და გადაჭრა.

სტუდენტების მითითებით საგნის დასრულების ბოლოს ურიგდებათ შეფასების კითხვა, რომელიც მათ უნდა შეავსონ. აღნიშნულ დროს აქვთ უფლებამოსილება გულახდილად დაწერონ და მიუთითონ ყველა პრობლემასა თუ ნაკლზე, რომელიც მათი მოსაზრებით არსებობდა სასწავლო პროცესის განმავლობაში.

სტუდენტების მითითებით, მათი ჩართულობა თვითშეფასების პროცესში ან პროგრამის განვითარების პროცესში არ ყოფილა. სტუდენტებმა ვერ გაიხსენეს აღნიშნული პროცესში მონაწილეობა ანდა ჩართულობა.

კურსდამთავრებულებთან შეხვედრისას დასმული შეკითხვის შედეგად მათ ვერ გაიხსენეს მათი უშულო რეკომენდაცია შეეხებოდა თუ არა პროგრამის დახვეწას და განვითარებას. შესაბამისად, მათ ვერ გაიხსენეს რაიმე მოთხოვნა თუ არსებობდა ცვლილებასთან დაკავშირებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო;
- განხორციელებული მონიტორინგის შედეგების დოკუმენტი
- ინტერვიუს შედეგი.

რეკომენდაციები:

1. გაძლიერდეს სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მონაწილეობა პროგრამის განვითარების პროცესში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

-

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

-

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის

შემთხვევაში)

შეფასება

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

2020 წლის სააკრედიტაციო პროცესის მზადებისათვის უსდ მიერ პროგრამის გარე შეფასების მიზნით მიწვეული იქნა საგანმანათლებლო სფეროს (სამართლის სფერო) ორი ექსპერტი. აღნიშნული პირთა მიერ უშუალოდ განხორციელდა პროგრამის შესწავლა და გაიცა რამდენიმე რეკომენდაცია. უსდ-ს მიერ მათი მითითება გათვალისწინებული იქნა. თუმცა სასურველია პროგრამის შემუშავების დროს მომხდარიყო საერთაშორისო სამართლის მიმართულების ექსპერტის ჩართვაც რათა სწორად განსაზღვრულიყო საერთაშორისო საჯარო და კერძო სამართლის თანაფარდობა.

ამავე დროს უსდ-ს მიერ აქტიურად განხორციელდა 2012 წელს აკრედიტაციის დროს მიღებული რეკომენდაციები გათვალისწინება.

უსდ-ს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ ექსპერტებისა და საბჭოს მითითებით სასურველი იყო პროგრამაში გათვალისწინებული ყოფილიყო პრაქტიკა, თუნდაც არჩევითი კომპონენტის სახით, რაც პრაქტიკული უნარების განვითარების მეტ შესაძლებლობას შექმნიდა. გარდა ამისა, წარმოდგენილი შეფასების თანახმად, სასურველი იყო არჩევითი საგნების მეტი დიფერენციაცია, რათა სტუდენტებს სასურველი საგნებით ინდივიდუალური პროფილის ფორმირების მეტი შესაძლებლობა ჰქონოდათ. უნივერსიტეტის მიერ მოხდა აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინება, კერძოდ, პროგრამას არჩევითი კომპონენტის სახით დაემატა სასწავლო პრაქტიკა, რომელსაც მიენიჭა 6 ECTS კრედიტი. (განახლებული პროგრამის თანახმად, სასწავლო პრაქტიკა წარმოადგენს სავალდებულო კურსს და მოცულობა შეადგენს 15 ECTS კრედიტს). ასევე, შემუშავდა სასწავლო პრაქტიკის სილაბუსი, რომლის მიზანი იყო სტუდენტებისთვის მიეცა თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, კრიტიკული აზროვნებისა და გადაწყვეტილებათა მიღების უნარი; გამოემუშავებინა იურიდიულ საქმეთა წარმოების და საკითხის გადაწყვეტისას ალტერნატიული ხერხებისა და მეთოდების გამოყენების უნარი; გამოემუშავებინა იურიდიული პროფესიებისთვის დამახასიათებელი ღირებულებების

გათვალისწინების, ღირებულებების ანალიზის და ღირებულებებისადმი შემოქმედებითი მიდგომის უნარი და სხვა.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები   • ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო;   • პროგრამაში განხორციელებული ცვლილებების ანალიზი;   • ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები: 1. პროგრამის გარე შეფასების ნაწილში გაძლიერეს/გაუმჯობესდეს საერთაშორისო სამართლის სპეციალისტების ჩართულობა.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის   1. პროგრამის განვითარების პროცესში გაძლიერდეს გარე ექსპერტების ჩართულობა.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): -
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) -
შეფასება ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან   ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება
პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი   უსდ-ბა განმარტებით მუდმივად ხდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების ჩართვა პროგრამის განვითარებასა და ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესში. სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მითითებით აღნიშნული ინფორმაცია ვერ დადასტურდა.   უსდ-ში მიმდინარეობს მუშაობა იმ დაწესებულებებისა თუ ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან, რომლებიც წარმოადგენენ პოტენციურ დამსაქმებლებს სკოლის

სტუდენტებსა თუ კურსდამთავრებულთათვის. შეხვედრების უმთავრეს მიზანს იმ ძირითადი კრიტერიუმებისა და მოთხოვნების იდენტიფიცირება წარმოადგენს, რასაც შრომის ბაზარი უყენებს იურიდიული პროფესიის წარმომადგენელს. დამსაქმებლებთან შეხვედრების პარალელურად, ხორციელდება საქართველოში არსებული სამართლის სფეროსთან დაკავშირებული შრომის ბაზრის კვლევების შესწავლა და ანალიზი (არსებობის შემთხვევაში). აღსანიშნავია, რომ 2018 წელს პარტნიორ უნივერსიტეტებთან (კავკასიის უნივერსიტეტი, შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი და აღმოსავლეთ ევროპის უნივერსიტეტი) ერთად საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტმა განახორციელა შრომის ბაზრის კვლევა. უსდ-ს მიერ მუხმივად ხდება სტუდენტების მიერ ხარისხის შეფასება. ყოველი საგნის დასრულების შემდეგ სტუდენტები ავსებენ შეფასების კითხვარებს, რომელიც მათ მიეწოდებათ ელექტრონული ბაზის (lmb.gipa.ge) მეშვეობით. სტუდენტების ანონიმურობა დაცულია, რაც უზრუნველყოფს მათი მხრიდან, როგორც საგნის ლექტორის პროფესიონალიზმის, სწავლების მეთოდოლოგიის, ლიტერატურის, ცოდნის შეფასებისა და მიღწეული შედეგების შესახებ შეფასების ობიექტურობას. კითხვარში მოცემული შედეგების შეჯამება და გაანალიზება მნიშვნელოვან ფუნქციას ასრულებს კონკრეტული კურსისა და ლექტორის შეფასებისას. ამავე დროს მუდმივად ხორციელდება კოლეგიალური დასწრება, რომლის შედეგები მუდმივად მუშავდება.	მტკიცებულებები/ინდიკატორები • შრომის ბაზრის კვლევა - ხელშეკრულება; • აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის ანგარიში; • შრომის ბაზრის ანალიზი; • ლექციებზე განხორციელებული მონიტორინგის ანგარიში; • განხორციელებული ცვლილებების ანგარიში; • კურსდამთავრებულთა კარიერული განვითარების ანგარიში; • ლექტორებთან განხორციელებული შეხვედრების ანგარიში; • ინტერვიუს შედეგები. რეკომენდაციები: - რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის - საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): - მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში) -

შეფასება

☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები		✓		

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

ა(ა)იპ - ჯიპა - „საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი“

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, საფეხური:

საერთაშორისო სამართალი, მაგისტრატურა

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 58

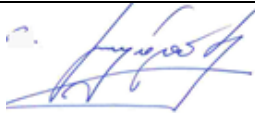
პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა			✓	
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა		✓		
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები		✓		

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე ლევან ჯაყელი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

№	სახელი და გვარი	ხელმოწერა
1	ირინე ქურდაძე	
2	ნინო ლიპარტია	
3	ილია წიკლაური	